

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio
MANA S. KARPIUS

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

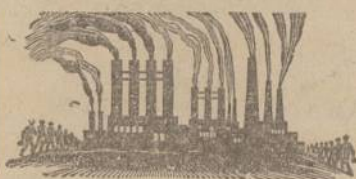
No. 40

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 6, 1939

47

24-ti metai (24-th Year)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

DARBAI šiuo laiku vi-
soje šalyje bendrai imant
pakilo gana žymiai, skelbia
statistikos rinkėjai. Paki-
limas yra išdalis sezoninis
ir Europinio karo delei.

Bendrai imant sako pa-
kilę arti iki 1937 metais bu-
vusio aukšto laipsnio.

PLIENO darbai Clevel-
lande pasiekė beveik pačią
viršūnę, pakildama dar 3.5
punktus iki 87.5 punkto,
kas sudaro aukščiausią pa-
siektą nuošimtį nuo 1929
metų.

Plieno gaminių pirkimas
bėgyje praeitų keturių sa-
vaikių nepalyginamai auk-
štai pakilo.

Reikalaujama daugiau ir
transportacinių priemonių,
taigi padidėjo ir trokų pa-
davimas.

Chicago. — Plieno dar-
bai pakilo ir čionai, dabar
pasiekė 84.8 nuos. Metas
laiko atgal dirbo tik 37.3
nuoš.

Mildand Plieno kompani-
jos (Clevelande) darbinin-
kai, CIO nariai, pradėjo
streiką; dirba apie 1,100.
Dedama pastangos streiką
trumpu laiku baigti.

The Bishop & Babcock
Mfg. Co. (Clevelande) pra-
dėjo vėl dirbti, po 9 dienų
streiko. Unija reikalavo
uždaryti durų darbo (unijis-
tų priėmimo dirbti).

Lawrence, Mass. — Au-
dėjai apie 100,000 skaičiu-
je, Naujos Anglijos vilno-
nės audinėse, reikalauja
20 nuos. daugiau mokes-
ties ir kitų palengvinimų
darbe. Ši unija yra ADF.
narė. Taipgi ir CIO na-
riai reikalauja daugiau al-
gų.

PORTUGALIJA pasiry-
žus užsakyti Amerikoje ge-
ležinkeliams bėgių, lokomo-
tīvų ir pasažierinių vago-
nų, kas duotų plieno išdir-
bystės daug darbo. Ta-
čiau tą pirkinį nori gauti
mainais į Portugalijos pre-
kes.

AMERIKOS Darbo Fede-
racija turi savo metinę
konvenciją Cincinnati, O.
Federacijos prezidentas W.
Green, užgirdamas Prezi-
dento Rooseveltto siūlymą
atšaukti karo reikmenų iš-
vežimo draudimą, pataria
kad Amerika kartu būtų
ir taikintoja Europiniame
kare.

Amerikos Darbo Fede-
racija pasireiškė už tęsimą
kovos prieš CIO.

AUTOMOBILIŲ gamy-
ba šiuo laiku pakilo iki a-
pie 63,000 auto ir trokų sa-
vaiteje, dūsyk tiek negu
buvo gaminama šiuo pa-
čiu laikui pernai.

Rusijos Nauji Reikalavimai Lietuvai

UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTRAS URBŠYS IŠVYKO Į MASKVĄ

KAUNAS, Spalių 3. — Lietuvos Ministrui Maskvo-
je Dr. L. Natkevičiui lankantis pas Sovietų Rusijos Už-
sienio reikalų komisarą Molotovą, jis išreiškė pageida-
vimą plačiau aptarti naujus kaimynystės santykius drau-
ge su Lietuvos Užsienio Reikalų Ministru. Tam tikslui
Ministras J. Urbšys ir išvyko į Maskvą.

BERLINAS, Spalių 4. — Hitleris ruošiasi sušaukti
Reichstagą (seimą) Spalių 6-tai dienai, kur pareikš sa-
vo naują nusistatymą link Europinio karo. Ar jis pa-
sakys ką naujo taikos klausimu sunku spėti.

TALLINN, Estija, Spalių 4. — Rusų-Estų bendros
pagalbos sutartis pasirašyta. Sulyg ta sutartimi Soviet-
tai laikys Estijos strategiškuose punktuose 25,000 savo
kariuomenės. Rusai užims Estijai priklausančias Balti-
jos juroje salas Dagoe ir Oesel ir uostą Baltiski, išsta-
tys savo oro ir karo laivyno stotis. Tuomi Sovietai pa-
ims savo kontrolėn šiaurės Baltiją ir Suomijos įlanką.

Sovietai reikalauja kad Lietuva leistų Rusams nau-
dotis Liepojos-Romnų geležinkelio, kuris eina per Lie-
tuvą. Eina gandai buk Sovietai gražinsią nekurias Vil-
niaus teritorijos dalis, tačiau pats Vilnius pasiliks So-
vietų globoje. Ten įsteigta komunistų sovietų tvarka.

MASKVA, Spalių 3. — Tesiant savo įtakos plėtimą
Pabaltijo šalyse, Sovietų ir kiti sovietų vadai pasikvie-
tė į Kremlių ir Lietuvos užsienio reikalų ministrą. Pa-
sitarime dalyvavo Stalino, užsienio reikalų komi-
saras Molotov, vice komisaras Potemkin ir Sovietų at-
stovas Lietuvai.

Eina spėjimai kad Rusija tuoj padarys griežtus rei-
kalavimus Suomijai užvesti tarybas su Maskva. Mas-
kvos laikraštis Izvestija skelbia buk tai Britanija de-
danti pastangas įsistiprinti Baltijoje ir norinti panau-
doti Suomiją ir kitas Pabaltijo šalis savo atakų punktais
prieš Sovietų Rusiją.

Chamberlain Atmeta Hitlerio Taikos Siūlymus

Paryžius, Spalių 3. — Vokiečių kariuomenei trau-
kiant į vakarų frontą, Hitleris pradėjo siūlyti Britani-
jai ir Prancūzijai taikymosi sąlygas. Tarp kitų pasiū-
lymų esą tokie:

1. Sudarymas Lenkijos mažos valstybės, su Var-
šava kaip sostine, iš dabar Vokiečių paimtų ir pada-
rintų Lenkijos žemių, su pilna Vokiečių ir Rusijos ga-
rantija.
2. Visuotinas nusiginklavimas, įsteigiant tam tik-
rą tarptautinę kontrolę užtikrinimui kad visos šalys pi-
llys taikos nustatymo taisykles.
3. Paskirstymas žaliavų tuo pagrindu kaip Tautų
Sąjunga buvo pasiūlius keli metai atgal.
4. Garantavimas "status quo" sienų visų dabarti-
nių Europos valstybių, visų bendru užtikrinimu saugu-
mo sutartimis kurios šalys norės su tuo sutikti.
5. Peržiūrėjimas kolonijų klausimo tikslu jas ly-
giai išdalinti tarp visų.

Londonas, Spalių 3. — Premjeras Chamberlain At-
stovų Rumuose kalbėjo atsakydamas į Rusų-Vokiečių
padalinimą Lenkijos ir Hitlerio siūlymą taikytis. Jis
pasakė: "Dar kartą turiu pasakyti kad joks grąšinimas
neprivers šią šalį arba Prancūziją apleisti savo užsi-
bręžto tikslo kuriam mes į šį karą stojom".
Chamberlain sako nepriims jokių Hitlerio pasiūly-
mų, del to kad pertankiai Vokiečių vyriausybė praeye-
je įrodė kad jos pasižadėjimai yra be vertės ir kad juos
sulaužė kada tik matė tam tinkamą progą".

Visame Lenkijos sumaišyme dingę arba prasišalinę
kitur apie 1,500,000 žmonių — iš dirbtuvių, iš laukų, iš
būstų ir tt.

KINAI praneša sunaikin-
ę 50 Japonų karo lėktuvų
pastarų dienų karo veiks-
muose. Kinų lakunai už-
atakavo Hankow, kur bu-
vo sustatyta apie 180 lėk-
tuvų, ir numetė į juos oro
bombas.

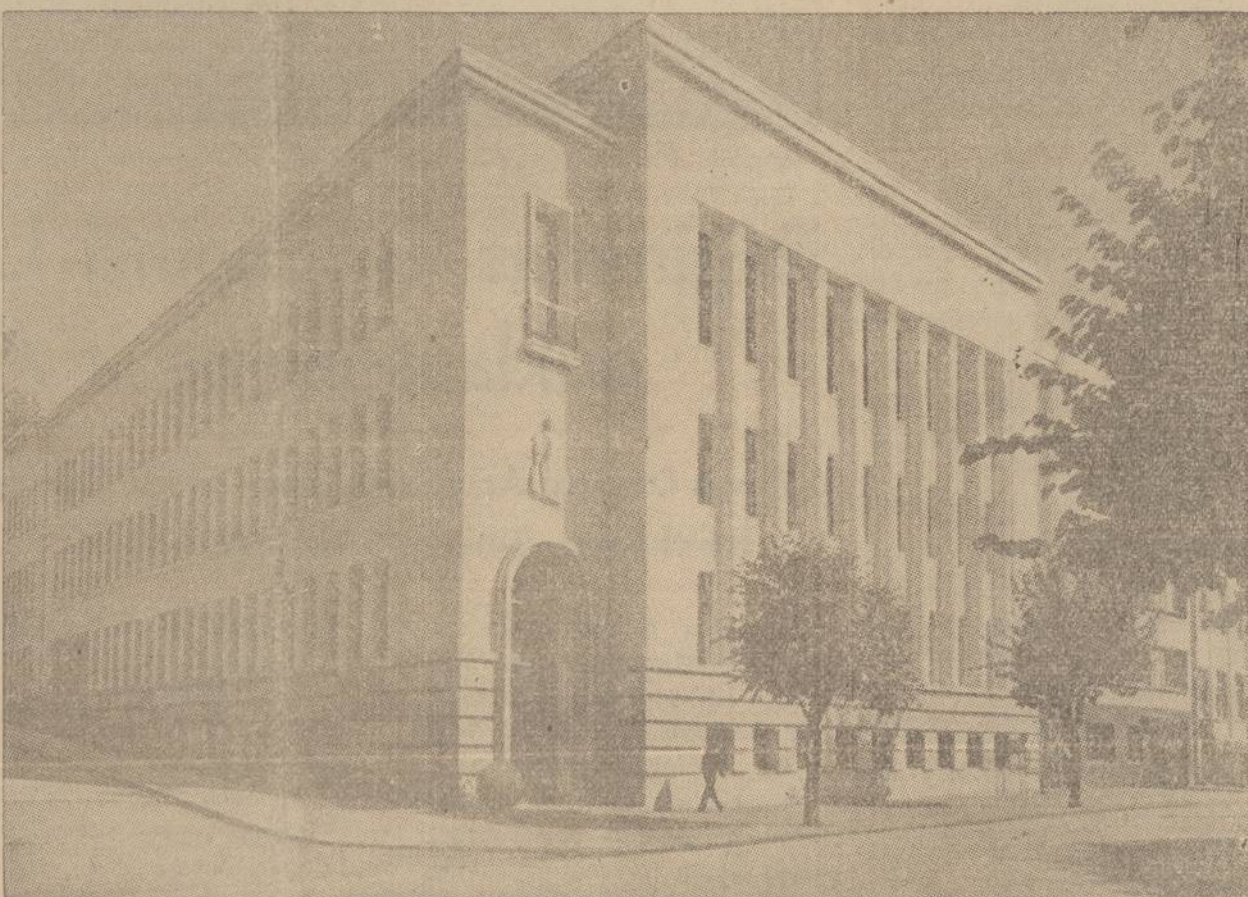
15 ŽUVO. Anglijoje iš-
tikus amunicijos išdirbys-
tėje sprogimui užmušta 15
darbininkų.

VOKIETIJA - Rumanija
atnaujino savo prekybos
sutartį dar vienam metui.

VOKIEČIŲ nuostoliai
mušiuose su Lenkais rytų
fronte sako buvo 150,000
vyrų, tarp jų 600 pirmų li-
nių lakunų. Sako Lenkai
numušę 300 iš 5,000 nazių
kariškų lėktuvų.

Britai skelbia kad 20 ar
daugiau Vokiškų submari-
nų iš buvusių 35 sunaikin-
ta, o kiti sugrįžo atgal į
savo bazes, po ko vėl lei-
sis į jūrą.

7 užmušta. Argentinoje,
traukinio nelaimėje užmuš-
ta 7 keleiviai, 49 sužeista.

Prekybos, Pramonės ir Amatų Rumų namai Kaune, pastatyti pereitą žiemą. VDV.

S. V. DIDINA KA- RIUOMENĘ

Londonas, Spalių 1. —
Britanijos karalius pašau-
kė karo tarnybą dar 250,000
vyrų, tuo pat laiku kai
karo laivyno lordas Wins-
ton Churchill drąsiai parei-
škė jog Europos karas bai-
gsis tik tuomet kai aliantai
persitiksins jog Adolfas
Hitleris "gavo įvalias".

POPIEŽIUS APVER- KIA LENKIJĄ

Vatikanas, Rugs. 30. —
Popiežius su ašarom akyse
laimino minią Lenkų susi-
rinkusių jo koplyčioje. Po-
piežius apgailauja sunai-
kintos Lenkijos ir išreiškia
baimės dėl tikybės ateities,
Lenkijai patekus į Sovietų
ir nazių rankas.

ITALIJOS ir kitų šalių
diplomatai pradėjo rupin-
tis kad Italija gali būti
įtraukta į karą jeigu alian-
tai atmes Hitlerio taikos
siūlymą. Tas siūlymas at-
metas, bet Italija nesisku-
bina į karą šokti.

MASKVOJE, tarp kitų,
lankėsi ir Turkijos užsie-
nių reikalų ministras, ku-
rio Rusija reikalauja tam
tikrų privilegijų. Rusija
nori kad Turkai uždarytų
Dardanelių pertaką atsi-
kime karo, kad priešai ne-
galėtų pulti Rusiją per
Juodąsias juras.

Turkija taip pat prane-
ša gatava pasirašyti eko-
nominę ir bendros pagal-
bos sutartį su Prancūzija
ir Britanija.

Turkija pranešė alian-
tams jog prieš Rusiją ne-
kariaus.

SUV. VALSTIJOS gali
greitu laiku likviduoti ko-
munistų partiją, sako ko-
munistinio veikimo tyrinė-
tojas Dies.

BRITAI praneša kad 16
jų karo lakunų buvo už-
mušta, 7 sužeista, trys žu-
vę be žinios ir penki paim-
ti nelaisvėn nuo karo pra-
džios iki Spalių 2 d.

BRITANIJĄ PAŠAU- KĖ DAR 250,000 VYRŲ

Londonas, Spalių 1. —
Britanijos karalius pašau-
kė karo tarnybą dar 250,000
vyrų, tuo pat laiku kai
karo laivyno lordas Wins-
ton Churchill drąsiai parei-
škė jog Europos karas bai-
gsis tik tuomet kai aliantai
persitiksins jog Adolfas
Hitleris "gavo įvalias".

Churchill pareiškė jog
Sovietų Rusija perserģėjus
Hitlerį užmiršti savo sva-
jones traukti į rytus.

Britanija statydina di-
džiausį oro laivyną kokio
niekas neturės ir negalės
susilyginti. Turi 8,000 iš-
lavintų lakunų ir 20,000 la-
kunų studentų, prie to kas
mėnuo įstoja po 3,000 nau-
jų aviacijos mokinių.

HITLERIS buvo pasiva-
dinęs į Berlyną Italijos at-
stovą užsienio reikalų mi-
nistą Ciano, su kuriuo ta-
rėsi apie naują siūlymą ta-
ikos, norėdamas kad Anglai
ir Prancūzai baigtų karą
Sako, gal Mussolini pasiū-
lys taikymosi sąlygas bė-
gyje poros dienų. Jeigu
paliaubos būtų nepriimtos,
Berlinas grąšina kad Itali-
ja ir Rusija galinčios stoti
Vokietijai pagalbon.

Lenkiją parbloškęs, Hit-
leris dabar deda visas pa-
stangas įkalbėti Britanijai
ir Prancūzijai kad taiky-
tųsi. Italija turi būti tai-
kymo tarpininkė.

RUSIJĄ SIUNČIA DAUGIAU PAGALBOS KINIJAI.

Ten nuvyko daug savanorių kovo-
ti prieš Japonus užpuolikus
Hsinkiange.

JAPONIJĄ paneigia Ru-
sų-Vokiečių sutartį suple-
šyti Lenkiją, nes tas neati-
tinka prieš-komunistinei
sutarčiai, kuria Japonija,
Vokietija ir Italija sudarė
frontą. Vokiečių elgesys
ne silpnina bet stiprina ko-
munistinio augimą, sako Ja-
ponų vadai.

MIRĖ KARDINOLAS MUNDELEIN

Mundelein, Ill. — Spalių
2 d. ryto metą rastas ne-
gyvas savo lovoje Kardino-
las Mundelein. Jis mirė
miegant nakties laiku.

Kard. Mundelein buvo 67
metų amžiaus. Palaidotas
su didelėmis katalikiškomis
iškilėmis.

MASKVOJE nariai ir so-
vietai pasirašė naujas su-
tartis, kurios Vokiečius la-
biau pralinksmino. Hitle-
ris tik kad Rusija jam ne-
trukdys traukti į rytus ir
tuo jis mano sutramdys
Britų blokadą prieš Vokie-
tiją.

Rusija sutinka teikti Vo-
kiečiams žaliavas mainais
už Vokietijos išdirbinius.
Vokiečiai pinigų neturi ir
mokėti negali.

Iš kitų šaltinių žinios sa-
ko kad Rusija pažadėjus
Britanijai būti neutrališka
šiam Europiniame kare,
nežiurint Sovietų-Vokiečių
paskiausio Maskvoje pasi-
rašytos sutarties.

MIRĖ JUOZAS TUBELIS

KAUNAS, Spalių 1. — Mirė
Juožas Tubelis, pastaru metu
buvęs Lietuvos Banko valdyto-
ju. Velionis buvo aktyvus Lie-
tuvos politiniame gyvenime,
buvo ministru keliuose kabine-
tuose, o nuo 1929 iki 1938 me-
tų ministru pirmininku. Poli-
tiniame veikime velionis buvo
vienas iš veikliausių tautinin-
kų šulų ir vadovų.

Tubelis palaidotas Spalių 3,
kraštui gedint. Laidotuvėse
dalyvavo Valstybės Prezi-
dantas, Vyriausybės nariai, stu-
dentai ir keli tūkstančiai Kau-
no ir provincijos visuomenės.

KAUNAS, Rugs. 27. — Pa-
sibaigus karui Lenkijoje, Lie-
tuvos tarptautinė padėtis pa-
lengvėjo. Lietuvos kariuome-
nė palengva demobilizuojama.
— Vilniaus klausimas bus
sprendžiamas ateityje derybų
keliu.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

VOKIETIJON šios vasaros
metu eksportuota 62 vagonai
vyšnių, arba viso 503,410 klg.
už 329,820 litų. Čia neįskaito-
ma vysnios kurias nusipirko
po biskį Vokiečiai atėję į Lie-
tuvos pusę. Vyšnių eksportas
eina beveik visas per Pienocen-
tro rankas.

NORI STEIGT antrą cemen-
to fabriką. Pirmutinio cemen-
to fabriko paruošiamieji dar-
bai jau atlikti. Kuo ne kartu
jau pradėta rupintis ir antro
fabriko statymas. Antram fa-
brikui vieta parinkta Akmenės
apielinkėje.

CUKURNIUS RUNKELIUS
šiais metais augins viso 6722
ukininkai. Jie apsejo 8958 ha
ir yra numatyta abiem cuk-
raus fabrikams pristatyti apie
179,165 tonų cukrinių runke-
lių. Šis pavasario oras cukri-
niams runkeliams buvo nepa-
lankus, betgi derlius bus geres-
nis negu buvo 1938 metais.

LIETUVA ruošia du amnes-
tijos įstatymus: platesnės am-
nestijos ir amnestijos tam tik-
rų rusių kaliniams: sergan-
tiems, gero elgesio, ir tt.

VATIKANAS atstovas, delei
Europos įvykių, į Lietuvą tuo
tarpu neatvyks. Taip pat kol
kas nevyksta į Vatikaną ir
naujai paskirtas ten Lietuvos
atstovas Girdvainis.

LIETUVOS atstovas Argen-
tinoje Aukštuolis skiriamas U.
R. Ministerijos protokolo di-
rektorium Girdvainio vieton. Į
Argentimą atstovu paskirtas
Dr. Grauzinis, kuris į savo pa-
skyrimo vietą jau išvyko.

ATVYKS SSSR ATSTOVAI.
Neseniai viešėjęs Maskvoje Lie-
tuvos žemės Ukio Ministras
M. Kriščiūnas pakvietė atsi-
lankyti Lietuvoj Rusijos žemės
ukio atstovus. Eilė SSSR ukio
vadovaujančių įstaigų pareigu-
nų netrukus lankysis Lietuvoje.

LIETUVA prekes šiuo karo
metu vietoj per Klaipėdos uos-
tą, gaus per Liepojos ir Ry-
gos uostus. Ten laivų pakro-
vimas ir iškrovimas vyksta
normaliai.

LIETUVIAI masiniai trau-
kia į šiaurę, į Latviją. Spėja-
ma kad dabartiniu laiku Lat-
vijoje yra apsigyvenę apie 40
tūkstančių Lietuvos piliečių.

VEIVERIŲ progimnazijos
studentai turėjo suvažiavimą
Veiveriuose Rugsėjo pabaioje.
Tarp kitko, suvažiavi-
mas pavedė Veiveriečių draugi-
jai paruošti ir išleisti Veiverių
seminarijos plačią monografi-
ją.

LIETUVOS gydytojų eks-
kursija Rugsėjo pabaigoje
lankėsi Helsinkyje, Suomijos
sostinėje, ir Taline, Estijoje.

PENNSYLVANIJOJE PITTSBURGH TRUMPOS

PRASIDEDA RUDENINĖS PRAMOGOS

Pas mus prasideda rudeni-
niai parengimai. Stai SLA.
3-čias Apskritis rengia vaka-
rienę priėmimui naujų narių
SLA. Programe, be vietinių
bus ir iš New Yorko Tėvynės
redaktorius Kl. Jurgelionis, ir
bus muzikalis programos. Tas
viskas įvyks L. M. D. salėje,
Spalio 29 d., nuo 4 val. po pie-
ty.

Artra pramoga tai bus mas-
karačių balius, kurį rengia S.
L. A. 40 kuopa, LMD. salėje,
Spalio 31 d. vakare. Dalyviai
gaus geras dovanas.

Sandara rengiasi prie savo
25 metų jubilėjaus, sekmadienį,
Lapkričio 19, L. P. salėje.
Bus banketas ir koncertas.

APIE JUOŽĄ GRIGALIŪNĄ

Jau buvo pranešta kad mirė
Juožas Grigaliūnas. Jis buvo
59 metų amžiaus, paėjo iš Va-
balninko, Biržų apsk. Ameri-
kon atvažiavo 1904 metais, at-
sitaravęs Rusų kariuomenėje.
Paliko tik žmona, nes jie šei-
mos neturėjo. Jis buvo veik-
lus Lietuvių organizacijose, L.
M. D., Sandaroje, ir buvo San-
daro kuopos kasininku.

Palaidotas Liet. Tautiškos
Kapinėse, dalyvaujant gražiam
buriui lydytojui. Prie kapo P.
Pivaronas pasakė gražią atsi-
sveikinimo kalbą.

Išsėkis šios šalies žemėlėje
amžinai. J. Virbickas.

NELAIMINGI ATSI- TIKIMAI AMERI- KOJE 1938 M.

Šymet per pusę vasaros S.
V. upėse ir ežeruose besimaudant
prigėrė apie 3,750 žmonių.

1938 metais, per visą vasarą,
prigėrė apie 7,500 asmenų. Iš
jų apie 5,000 asmenų prigėrė
laikė maldymosi, kiti kitiokiu
būdų sutiko mirti vandenynje,
k. t. valtimis iriantis ir tt.

Du iš kiekvienų penkių pri-
gėrusių asmenų buvo jaunesni
negu 20 metų amžiaus, o pen-
ki iš kiekvienų šešių prigėru-
siųjų buvo vyrai ir vaikai.

1938 metais visokių nelai-
mingų mirčių buvo 94,000 —
jų tarpe įskaityta ir viršminė-
ti prigėrusieji.

Namų nelaimėse sutiko mir-
čių 31,500 asmenų, iš ku-
rių pusė užimušė nupuoliama
nuo laiptų.

Pasąžierinėse oro nelaimėse
užsimušimų skaičius sulgina-
mai sumažėjo negu buvo 1937
metais.

Automobilių nelaimėse užsi-
mušė ir automobiliais užmušta
22,400 asmenų, ir 1,150,000 ki-
tų sužeista. Kas 15 minučių
visoje šalyje kas nors užmuša-
mas automobilių nelaimėse.

Automobilių nelaimės atsi-
tinka iš važiuotojų kaltės ir
iš pėkščiųjų neatsargumo.

Industriinėse nelaimėse 1938
metais buvo užmušta 16,500
asmenų. Iš to skaičiaus, uk-
se laike darbų sutiko mirtį vi-
so 4300 asmenys.

1938 metais industriinėse ne-
laimėse užmušta 2500 mažiau
negu 1937 metais.

PRANEŠKIT Savo Antrašo Permaina

Kuomet rengiatės persikelti
kitur gyventi, praneškite savo
naują antrašą Dirvos Ad-
ministracijai, ne paštu, nes
paštas nesijus jums Dirvos
ir naują vietą jeigu nepri-
mėsite. Parašykite mums už
1c atvirutę prieš persikėli-
ma ir kita vietą gyventi.
Adresuokite mums trumpai:

DIRVA
6910 Lawnview ave.

ŽINIOS (IS MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• MAYNARD, Mass. — Kele-
tas savačių atgal čia įvyko
taip vadinamų 'Lietuviškų kon-
gresininkų' arba 'bendro fron-
to' piknikas. So. Bostono Mai-
kio gazietą priskaitė publikos
6,000, gi Naujienų korespon-
dentas nepriskaitė nei pusės
tek. Mat, Maikio gazietos re-
daktorius nori vis pataikyti į
širdį Hitlerio bendraminčiams
komunistams.

• CHICAGO, Ill. — SLA. 260
kp. pradėjo ką tokio naujo
po savo susirinkimų. Pradėjo
mokyti Lietuviškų liaudies
dainų. Panelė Genovaitė Zel-
nis sutiko mokyti dainavimo.

—Lake Shore Athletic Klu-
bo patalpose Rugsėjo 26 d. įvy-
ko banketas pagerbimui Lietu-
vio sportininko Juozo Platakio.

• TORONTO, Kanada. — Rug-
sėjo 23 d. lankėsi SLA. pir-
mininkas F. J. Bagočius SLA.
236 kuopos surengtoje vaka-
rienėje susipažinimui su nau-
jai įstojušiais į SLA. nariais.

—Aušros choras pradėjo dai-
nų pamokas. Prie choro pri-
sideda vis naujų dainininkų.

• BROOKLYN, N. Y. — Lie-
tuvių Profesionalių Draugij-
ą paskūrė \$50 auką Lietuvos
Paviljono Pasaulinėje Parodoje
išlaikymui.

• CHICAGO, Ill. — Barbora
Darys-Drangelienė sako pa-
sirašius naują sutartį su Lie-
tuvos opera ir gryš į Kauną
Sausio mėnesį.

• CHICAGO, Ill. — Legionie-
riai laike savo konvencijos
bešposaudami ir bešaudymami
iš mažos patrankos sužeidė
Lietuvį Edvardą Grabauską.

• DANVILLE, Ill. — Šiomis
dienomis čia įvyko Maisto
Pardavėjų suvažiavimas. Su-
važiavimo pirmininke išrinkta
buvo Justa Karpiūtė.

• NEW YORK. — Lietuvos
Gen. Konsulatui tarpin-
kaujant Spalio 1 d., 7:15 val.
New Yorko radio stotis WINS
transliavo Vizbaros paskaitą
Angliškai apie Lietuvą ir Vil-
nių.

DETROIT, MICH.

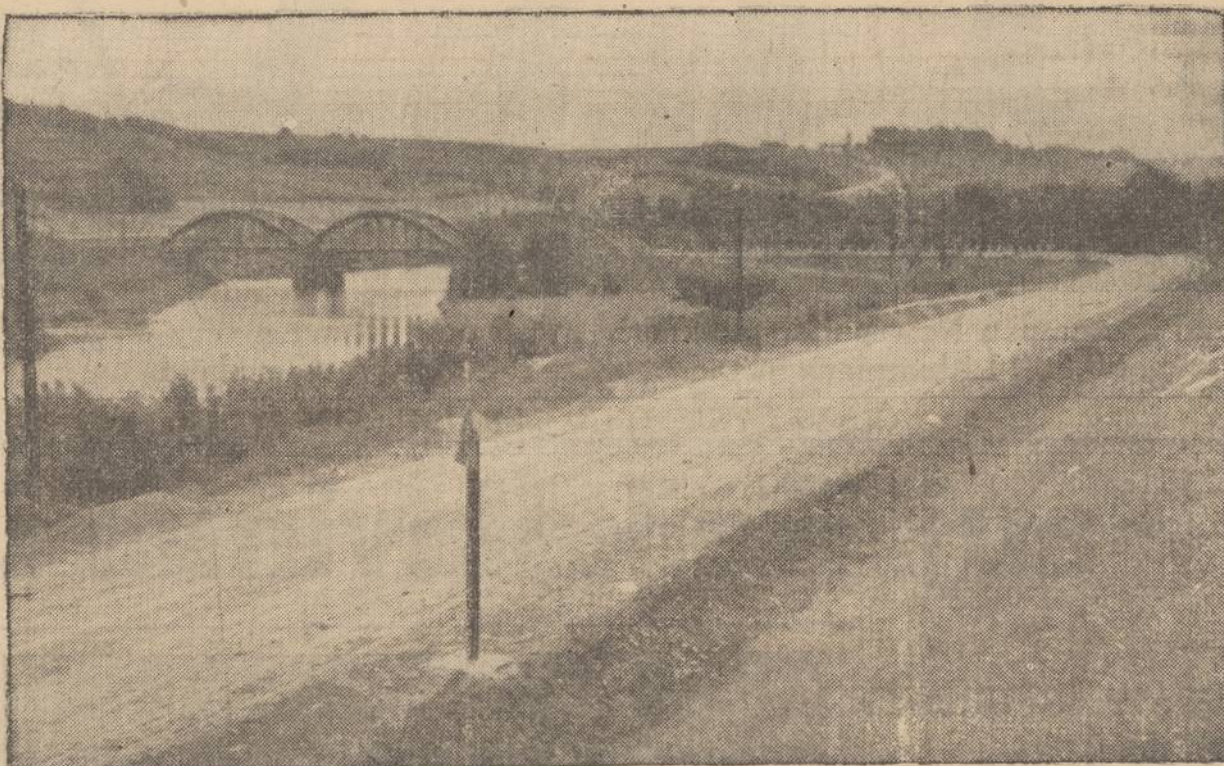
VIESA PADEKA. Šiomis
išreikiu širdingą padėką Lie-
tuvių Moterų Draugiskam Klu-
bui ir kai kurioms pavienėms
draugėms ir draugams už jų
pareikštą man užuojautą lai-
kais. Man nuvykus svečiuotis
į Pittsburghą prisiėjo susirgti
ir turėti operaciją. Laikė li-
gos mane aplankė ne tik Pitts-
burgho pažystami bet ir Det-
roitio Liet. Moterų Draugisko
Klubo narės. Varde klubo pri-
siuntė gėlių ir gavau keletą
simpatijos laiško.

Daugiausia dėkoju narėms
B. Širvieni, O. Kamarauskie-
nei, O. Juzėnienei, K. Alvinie-
nei ir broliui S. Giliui.

Dabar grįžau į Detroitą, čia
klubietės surengė puikų užuo-
jaus pokilį, kuris atsituvo
Rugsėjo 23 d., kame man bu-
vo įteikta ir dikčiai dovanų pi-
nigais ir kitkuo. Už tai labai
esu dėkinga ir labai nuosir-
džiai ačiūju rengėjoms ir vi-
siems dalyvavusiems.

Antanina Povilaitienė.

• RUSIJOJE, kaip tyrinėji-
mai parodo, beprotystė palie-
čia labiau jaunus žmones; gi
Sov. Valstijose yra priešingai:
čia proto ligų ligoninėse labiau-
riausias, palaikė visus kruvo-
nus pabrėžė, kad amžiaus, je-
n visi broliai ir seserys pa-

Žemaičių Pientas ties Airiogala — vaizdelyje matosi Dubysos upė ir gelžbetoninis tiltas.

Raginame Susirupinti Lietuvos Ne- priklausomybę ir Ateitimi

Lietuvos Draugai Amerikoje Siulo Tverti Bendrą Reikšmingą Amerikos Lietuvių Tarybą

Amerikos Lietuviai, budėki-
me! Budėkime tam kad Lie-
tuva išliktų nepriklausoma,
kad Lietuva tuo tarpu bent
Vilnių ir Gardiną atgautų.

Supraskime kad tai neįma-
noma be didelio pasišventimo
musų brolių ir sesių Lietuvoje,
na ir be mūsų Amerikiečių pa-
galbos. Tikėkime kad Lietuva
ten pasirūpins ir padarys vis-
ką kas reikia, kas galima.

Mes gi Amerikiečiai Lietu-
viai nieko nelaukdami imkime
darbo kad mūsų pagalba nepa-
sivėluotų. Kad mūsų parama
butų reikšminga mes patys
turime būti stiprūs, turime bu-
ti vieningi. Negaišinkime lai-
ko besidairydami, bet imki-
mes tuojau savo eiles organi-
zuoti.

Mes Amerikos Lietuviai pri-
valome turėti vieną galingą
bendro darbo centrą, privalo-
me turėti vieną Vyriausią Ta-
rybą visos organizuotos visu-
menės palaikoma.

Eidami prie tokio organo su-
darymo, nepadarykime tačiau
klaidos — netekime tokios
Tarybos, ore kabančios ir be
šaknų. Juk yra teisybė kad
svarbiausi ir reikšmingiausi
kultūros darbai yra tie kurie
dirbami kiekvienoje kolonijoje
organizuotos visuomenės tarpe.
Taigi tebuna mūsų atyda pir-
mausia nukreipiama į kiek-
vienos kolonijos susiorganizavimą
apie savo vietinį bendro
darbo centrą.

Tat eikime pirmiausia prie
Vietinių Tarybų organizavimo.
Šios vietinės Tarybos gali len-
gvai susitelkti iš delegatų
kiekvienos draugijos toje kol-
onijoje gyvuojančios.

Vietinių Tarybų delegatai
jau lengvai sudarys Vyriausią
Tarybą, kuri ir būtų visų A-
merikos Lietuvių reprezentacinė
kunas.

Gal kas turi geresnį pasiū-
lymą, bet, susimildami, nedel-
skime, negaišiuokime, bet eiki-
me prie darbo, svarstykite šį
reikalą spaudoje, savo draugi-
jose. Pasirupinkime sukurti
mūsų vyriausiąją organizaciją
dar iki 1940 metų. L. D. A.

DAYTON, OHIO

UŽMUSTAS. Spalio 1 d.
sutiko mirti automobilio ne-
laimėje jaunas Lietuvis, Jonas
Gedraitis, 25 m. amžiaus. Pa-
laidotas su bažnytinėmis apei-
gomis Kalvarijos kapinėse.

Velionio čia liko du broliai
ir dvi seserys. Jų motina ir
tėvas yra mirę, jie visi yra
našlaičiai. Jonas, kaip vy-
čia proto ligų ligoninėse labiau-
riausias, palaikė visus kruvo-
nus pabrėžė, kad amžiaus, je-
n visi broliai ir seserys pa-

IŠ SPAUDOS KLUBO VEIKLOS

NEW YORK, N. Y. — Lie-
tuvių Spaudos Klubo eilinis
susirinkimas įvyko šių metų
Rugsėjo 28 dieną, SLA. rasti-
nėje.

Susirinkimą vedė klubo pir-
mininkas Dr. M. J. Vinikas.
Išlausius klubo sekretoriaus
V. F. Jankausko raportą apie
Dr. Šliupui rengtą išleistuvių
vakarienę, sužinota kad tai bu-
vo daroma labai staigiu suman-
ymu, taigi ir tuojau pasiun-
tus narius pranešimus ne vi-
si juos laiku gavo ir ne visi
norintieji galėjo išleisti vėse
dalyvauti.

Raportą priėmus, Dr. Vini-
kas plačiai palietė šią dieną
Lietuvių butį, neaiškia Lietu-
vos padėtį ir pranešė kad prieš
kelis mėnesius įsikurus New
Yorko Lietuvos Nepriklausomy-
bei ginti Tarybą paskutinė
mis dienomis likvidavosi.

Visi dalyvavusieji nariai išsi-
reiškė kad vieninga Lietuvių
draugija būtina reikalinga ir
nutarė atsikreipti tuo reikalu
į visas Lietuvių centralines or-
ganizacijas, kad jos kartu im-
tųsi iniciatyvos įsteigti musuo-
se LIETUVIŲ TARYBĄ, pa-
našią kokia veikė didžiojo ka-
ro laiku. Nutarta atsiskirti
visų srovų spaudą ir paskirai
į organizacijų vadovybes.

Organizacija suinteresuotas
šio klausimu prašome kreip-
tis į Lietuvių Spaudos Klubo
Sekretorių, V. F. Jankauską,
307 West 30th St., New York
City, kad greičiau būtų galima
sumanymą įvykdyti.

V. Ambrazevičiui pasiūlius
surinkti karo laiku veikusias
Lietuvių Tarybos dokumentus,
sumanymas parentas ir sekan-
ti susirinkimą pažadėta išrink-
ti tam reikalui komisiją.

Pr. Lapienė, LSK. mėn. sekr.

L. S. Klubo mėn. sekr.

NEPAPRASTAI NU- SEKĖ NEMUNAS

KAUNAS. — Per pastaras
tris vasaras daugelis Lietuvos
upių buvo smarkiai nusekė.
Tačiau del šių metų sausros
jos nuseko daugiau negu kada
buvo per paskutinius 20 metų.
Ypačiai tas liečia Nemuną.

Atitinkamų įstaigų žiniomis,
tik 1921 metais Nemuno vaga
taip smarkiai buvo nusekus.

Šymet del ilgokos sausros
vanduo Nemune taip pat smar-
kiai nusekė. Nusekus upei pa-
sidarė sunkumų ir laivininkys-

LIETUVOS PASIUN- TINYBĖS ŽINIOS

Garbės Konsulai

Lietuvos Vyriausybės pa-
skirtiems garbės konsulams
Amerikoje:

Julius J. Bielskis,
1001 Hilt avenue,
Los Angeles, Cal.

Anthony O. Shallna,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.,

Lietuvos Pasiuntinybė parupi-
no Amerikos Prezidento F. D.
Roosevelto pripažinimą ir šio-
mis dienomis tuos dokumentus
įteikė ponams naujiems konsu-
lams drauge su geriausio pa-
sisekimo linkėjimais.

Ypač Californijos ir Bosto-
no Lietuviai tuo faktu galės
pasinaudoti ir pasidžiaugti.
Ponai konsulai pradės savo
pareigas eiti kaip tik susitar-
su atitinkamomis įstaigomis.

Santikiai su Amerika

Keletas metų praėjo besi-
ruošiant prie prekybinės ir
konsuliarinės sutarties tarpe
Lietuvos ir Amerikos. Preky-
binis susitarimas tarpe Lietu-
vos ir USA. yra pirmian sudar-
ytas nors laikinoje formoje.
Dabar ypač pagyvėjo reikalas
sudaryti ir konsuliarinę sutar-
tį. Šiuo reikalu Lietuvos At-
stovybė Washingtono ir rupi-
nasi ir jau yra turėjus keletą
pasitarimų su State Depart-
mento žinovais. Lietuvos kon-
sulai irgi tame darbe dalyvau-
ja teikdami informaciją iš sa-
vo konsuliarinio darbo prakti-
kos.

Santikiai su Meksika

Draugingumo sutartis tarpe
Lietuvos ir Meksikos įsigaliojo
šio Rugsėjo 29 dieną. Koks
bus to oficialaus draugingumo
turinys paaiškės vėliau.

LIETUVOJE BUVO 24,415 GAISRŲ

KAUNAS. — Rysium su
įvykusių Vidaus Reikalų Mi-
nisterijoje pasitarimu del ko-
vo su gaisrais, paaiškėjo kad
per paskutinį 18 metų laiko-
tarpį Lietuvoje buvo 24,515
gaisrų, kurie sunaikino įvai-
raus turto už 185 milijonus li-
tų. Taigi, kas metai buvo vi-
dutiniskai po 1,343 gaisrus ir
sudegė turto po daugiau kaip
10 milijonų litų.

Daugiausia turto sudegė
1929 metais — už 16,773,200
litų; mažiausia — 1936 m. —
"tik" už 4,754,200 litų.

Paskutinių 11 metų gaisrų
nuostoliai gan būdingi: per tą
laiką sunaikinta kaimuose tur-
to už 80 milijonų litų, o mies-
tuose už 35 milijonus.

Žmonių aukų per 18 metų
buvo: žuvo apie 350, o sužeis-

MIRIA AMERIKOJE MIRĘ IŠE

JOKUBAUSKAS Antanas, 59
metų, mirė Wyoming Klo-
nyje Rugsėjo mėn. — Gai-
žėnų k., Aleksoto val. Buvo
vedęs, žmona mirus jau 25
metai. Amerikoje jis išgy-
veno 35 metus. Paliko sese-
rį ir brolių čia.

EULEVIČIUS Vincas, 61 me-
tų, mirė Rugsėjo 11 d., Ak-
ron, Ohio. — Seinų par. ir
apšk. Amerikoje išgyveno
virš 30 metų.

DAMIUTĖ Kastancija, mirė 9
Rugsėjo, Shenandoah, Pa.

SUNDUKAS Pranas, 36 metų,
mirė Rugs. 27, Cambridge,
Mass.

ZALOMSKIS Julija, pusamžė.
mirė Rugs. 14 d, Chicagoje.
— Gimus Penssylvanijoje.

BAJORIENĖ Ona, pusamžė,
mirė Rugs. 14, Chicagoje.—
Tauragės aps., Gaurės par,
Balandžių k.

GIRDZIUNAS Gabrielius, 60
metų, mirė Rugsėjo 14, Chi-
cagoje.

MIKALAUSKIENĖ Elena (Ki-
sieliutė), 50 metų, mirė 16
Rugsėjo, Dayton, O. — Plu-
tiškių par., Sarginių kaimo.
Amerikoje išgyveno 30 m.

VOLBEKAITĖ Darata, 52 me-
tų, mirė Rugsėjo 12, Chica-
goje. — Raseinių ap., Gir-
kainio par., Mitvių k. Ame-
rikoje išgyveno 27 metus.

ZAREMBIENĖ Marė, pusamžė,
mirė Rugsėjo 19, Chicago-
je. — Raseinių ap., Kvėdar-
nos par., Klobų k.

STANKUS Kazys, 32 metų,
mirė Rugsėjo 19, Chicagoje.
Tėvų ir gimės.

SČEGAUSKIENĖ Viktorija, 43
metų, mirė Rugsėjo 20 d.,
Brooklyn, N. Y.

BALTUSIENĖ Ona, 64 metu-
mirė Rugsėjo 9, So. Boston,
Mass. — Vabalninko par.

GRIBAUSKIENĖ M., pasimi-
rė Rugsėjo mėn., New Bri-
tain, Conn.

BURNISKIS Juozas, mirė Rug-
sėjo m., New Britain, Conn.

RAULINAITIS Edvardas, mi-
rė Rugsėjo mėn., New Bri-
tain, Conn.

NAVASINSKAITĖ Joana, 8
metų, mirė Rugsėjo 18 d.,
Cambridge, Mass.

BUČNIS Mykolas, 78 metų, mi-
rė Rugs. 12, Baltimore, Md.

ZILAITIS Vincas, 21 metų, mi-
rė Rugsėjo 19, Norwood,
Mass.

SKINISKIS Vincas, 57 metų,
mirė Rugsėjo mėn., Worces-
ter, Mass. — Amerikoje iš-
gyveno 40 metų.

SIMAKONIS Klemensas, 46
metų, mirė Rugsėjo 16 d.,
Worcester, Mass.

KLIMAS Andrius, 49 metų,
mirė Rugsėjo mėn., William
Penn, Pa.

SAROKA Antanas, mirė Rug-
sėjo m., Brooklyn, N. Y.

KASINSKAS Vincas, 21 metų,
mirė Rugsėjo 17, Duryea,
Pa.

VENSKAITIS, mirė Rugsėjo
m., Baltimore, Md.

BARAUSKAS Simanas, mirė
Rugsėjo 8, Shenandoah, Pa.
— Raseinių ap., Stunkurių
k. Amerikoje išgyveno 43
metus.

VOLBEKAITĖ Darata, 53 me-
tų, mirė Rugs. 12, Chicago-
je. — Raseinių ap., Girkal-
nio par., Mitvių k. Ameriko-
je išgyveno 27 metus.

SAKALAUSKAS Juozas, 62
metų, mirė Rugsėjo 6, Ply-
mouth, Pa.

KASALONIS Pranas, 30 metų,
mirė Rugs. 7, Sugar Notch,
Pa.

MILIUS Vladas, mirė Rugs-
čio mėn., Buenos Aires, Ar-
gentina. Gimęs Šventazerio
valsčiuje.

DABRIČKA Petras, mirė Rug-
pjūčio mėn., Buenos Aires,
Argentina.

STASKUNIENĖ Ona (Rimkiu-
tė), 75 metų, mirė Rugsėjo
14, Chicagoje. — Smilgių p.
Balnoro k. Amerikoje iš-
gyveno 47 metus.

KUKECKAS Antanas, 35 me-
tų, mirė Rugsėjo 15, Chica-
goje, kur buvo ir gimęs.

AUSKALNIS Alfonsas, 26 me-
tų, mirė Elgin, Ill. Gimęs
Chicagoje.

AUKOS

LIETUVOS PAVILJONUI PASAU- LINIJE PARODOJE ISLAIKY- TI AUKOS —

Skelbimas Nr. 2		
Sv. Alfonso Lietuvių Parapija,	Baltimore, Md.	\$25.00
N. N., Brooklyn, N. Y.	Lietuvių Profesionalių Dr-ja,	50.00
Brooklyn, N. Y.	Adv. Clarence V. Balandis,	50.00
Waterbury, Conn.	Lietuvių Piliųjų Draugija,	10.00
So. Boston, Mass.	Dr. A. Petrika, Brooklyn, N.Y.	25.00
surinko	Ona D. Sekienė, Brooklyn	2.00
Ona D. Sekienė, Brooklyn	A. Simutis, Brooklyn	2.00
Juoz. Latvis, Amsterdam, N.Y.	Iz. Kupauskas, Chicago	1.00
Viso		\$192.00
Ankščiau paskelbta		221.00
Bendrai		\$413.00

Iš čia skelbiame aukų aiškėja kad
Amerikos Lietuviai gyvai atjauna
reikalingumą Lietuvos Paviljoną iš-
laikyti iki Parodos pabaigos.

Lietuvos Generalinis Konsulatas
New Yorko nuosirdžiai dėkoja au-
kotojams, kviesdamas paskubėti su
tolimesne parama.

LIETUVOS GENERALINIS
KONSULATAS
16 West 75th Street
New York City.

AUKOS LIETUVOS REIKALAMS
Lietuvos Konsulatas Chicagoje
gavo ir šiuo mėnesiu skelbia sek-
amas aukas Lietuvos reikalams:

Chicago, Ill., Lithuanian Uni-
versity Club, per sekretore
W. Grybaitę \$5.00

Laurynas ir Vaclovas Vilka ir
Jonas Ramoška sudėjo 10.00
š. tsoukosš lauro idos, N. X. Y.
Kingston, Pa., Kazys Kučins-
kas 2.00

LIETUV

DEKUI JUMS, GERBIAMIEJI!

The Cleveland Railway Company's Užsakymas 30 Naujų White Busų Užtarnauja šio Viešo Padėkojimo...

PEREITĄ savaitę, kaip dalį savo modernizavimo programos, the Cleveland Railway Company užsakė pas mus 30 naujų White Coaches, moderniškų 12-cylinderių pagrindinio inžino tipo, kurie jau dirbdinami White Motor Company's E. 79th Street dirbtuvėje.

Iš visų pastarų užsakymų paduotų pagaminti tokius pačius Whites—ir bėgyje praėjusių 60 dienų jie atėjo iš Montreal šiaurėje, ir Houston pietuose, Bostono rytuose, ir Los Angeles vakaruose — šis savo miesto užsakymas yra labiausia White išdirbėjų įvertinamas.

Ne vien tik dėl to kad jis gerai atsiliepią apie tuos 200 Whites kuriuos Cleveland Railway nupirko bėgyje praėjusių 15 metų — daugelis jų dar ir šiandien tarnauja, kiekvienas su arti milijonu mylių savo kreditan.

Nei gi dėl to kad tas pareiškia pasitenkinimą tais 25 Whites naujo 12-cilinderių pagrindinio inžino išdirbimo, nupirktų apie metus laiko atgal.

Net nei dėl to kad pradžioje modernizavimo transportacijos sistemos kuri Clevelandui butinai reikalinga ir kame White — varde savo 2500 Clevelando darbininkų — turi savotišką ir simpatetišką interesą.

Bet svarbiausia, kad tas suteikia mums progą išsikišti geru seno papročio Amerikoniku budu kalbėti tiesiog pačiuose susirinkimuose apie reiškinį kuriuos ir mūsų biznis leidžia pajusti mūsų miesto dabartinio ir ateities stovio kaip didžio miesto lygiai taip gyvai kaip ir kitokiuose bent kokiuose klausimuose su kokiais jis susiduria.

Mes kalbame apie užsikirtimą kokio prieita naujos sutarties derybose tarp miesto ir gatvekarių kompanijos.

Kada nors visi dabartiniai nesusipratimai bus užbaigti. Tos kliutys kurios dabar išrodo tokios didelės bus keistos ir bereikšmės kaip liko klausimas apie tai ar mulai kurie traukdavo barkas kanalu tenai už Brecksville Road turėjo būti pilki ar rudi.

Kodel mes negalime prieiti realistiško atsinešimo **dabar** į problemą ko Clevelandui reikia — ir neišvengiamai turės turėti — **kurią nors dieną** — transportacijos sistemą, suderintą modernizuotais gatvekariais, trolley busais ir motorkočais?

Kam Nauda iš Trukdymo?

—Tikrai ne ištikima armija gatvekarių darbininkų — vyrų su vienu iš geriausių saugumo rekordų visoje transito industrijoje, kurių moralė ir sensas saugumo jų darbo išstatoma pavojun.

—Ne važinėtojai, kurie turi tik du interesus publiškos transportacijos atžvilgiu; pirmas, važinėjimo kaina, ir antras, patarnavimas.

—Ne biznio žmonės — prekybininkai ir darbdaviai — kurių svarbiausias interesas guli transportacijos kompanijos galėjime atvežti pirkėjus ir patarnautojus į jų biznio vietas, su mažiausiu nepatogumu ir parvežti juos atgal namon, ir į jų pasilinksminimo vietas.

—Ne tie kurie atlieka tokį milžinišką darbą patraukimui didelių konvencijų į šį miestą—tokių kaip šių metų Amerikos mokytojų, Rotary International, Pasaulinis Paukštinkysės Kongresas ir Nacionalės Oro Lenkynės. Visi tie svečiai naudoja mūsų publiškos transportacijos priemones iki tam tikro laipsnio ir susidaro ant visados atmintį apie miesto progresivingumą iš patarnavimo formos kokią patiria.

—Ne Railway Company akcininkai kurių naturalis geismas yra gauti tinkamus pelnus už jų investimus ir matyti rimtą pastovią finansinę ateitį.

Ir tikrai ne miesto ar gatvekarių viršininkai tų tarybų posėdžius vedantieji, kuriems visiems publika davė pakankamai įrodymo ir pasitikėjimo jog jie sąžiningai stengiasi atlikti užduotis kurios atiteko jiems atlikti... bet iki šiol negalėjo matyti tų grupių susijusių akis į akį.

Tuo tarpu, miškas labiau ir labiau darosi nematomas per medžius kuomet publika stovi laukdama ko nors išeinant iš miško kas panešėtų į modernišką transportacijos programą Clevelandui.

Šioje situacijoje nėra nieko naujo. Tai nėra padėtis ypatingai priklausanti Clevelandui. Bėgyje pastarų kelių metų, White susidūrė su panašiais apsirėškimais daugelyje Amerikos miestų. Tas pasitaiko beveik neišvengiamai visur kur — kaip ir čia — yra bandoma praveisti pilną miesto transportacijos sistemos modernizavimą.

Tas atsitinka dėl to kad transito biznis nėra jau paprastas, gatavai paruoštas ir padėtas veikti ant bėgių. Modernizuoti gatvekariai, P. C. C. tipo kuriuos Clevelandiečiai žino, turi savo vietą. Taip pat turi ir trolley kočai ir motoriniai busai. Ar reikia taigi stebėtis kad iškyla skirtumai opinių kuomet pakyla ilgos diskusijos apie vieną ir kitą šių susisiekimo priemonę?

Ypatingai kadangi Cleveland Railway Company, lygiai kaip ir visos kitos transito kompanijos Amerikoje, jau neturi transporta-

cijos monopolio, kaip turėjo 20 metų atgal, pirm įsiveisimo privatinų automobilių. Dabar yra arti 300,000 registruotų privatinų automobilių ir taksijų Cuyahoga Apskirtyje — ir jie kiekvienas yra kompetitorius vietinės transito kompanijos. Gal but ir nebutų teisinga tęsti monopolio budu biznį kuris patapo aukštos kompeticijos dalyku, nors reikalinga tam tikros reguliacijos delei to kad tuomi teikiama publikai patarnavimas. Prie smarkiai didėjančio privatinų automobilių skaičiaus, pasutiniai dešimts metų buvo sukomplikuoti ilgais periodais depresijos ir žymiu nustoju važinėtojų dėl sumažėjusių darbų.

Nežiurint visų šių sunkumų ir kliūčių vietinė gatvekarių kompanija yra stipri finansiskai ir yra viena iš keleto šiandien veikiančių transito industrijų kurios pajėgia praveisti modernizavimo programą galėdama už jį gatavai užmokėti. Apie \$2,000,000 yra gatavų pinigų modernizavimo įrengimams.

Clevelando užkliuvusios naujos sutarties tarybos išrodo ypatingai nelaimingos ir nereikalingos mums, nes mes esam matę tiek daug kitų miestų kurie buvo įklimpe į statistiškų komplikacijų pelkes, privatinės varžytinės ir kovojančius asmenis pirm negu galėjo daėti ant tvirtesnio ir pastovesnio progreso pagrindo.

Kiekviename mieste kur sutarčių nesusipratimai buvo iškile... **išeitis buvo rasta.** Ji bus rasta ir čia. Vienatinis klausimas tai kiek laiko turės būti suakvota tame procese ir kaip ilgai žmonėms bus sutramdyta teikimas moderniškios transportacijos — kurios patogumai pripažystami abiejų pusių.

Rekordai kas atsitiko kituose miestuose... ir kaip jie išsprendė savo problemas... galimi gauti. Mes tikime jie nušvies labiau kaip Clevelando transportacijos problema gali būti išspręsta DABAR, negu kas kitas kas išėjo iš tų tarybų iki šiolei arba kas išrodo galėtų būti artimoje ateityje.

Akivaizdoje dabartinių keičiančiųsi ir surusių pasaulinių sąlygų, ištikro turėtų būti gana smegenų šiame mieste išspręsti šį vietinį nesusipratimą šaltu protavimu, rimtu pagrindu.

Tuo gi tarpu, Clevelandui reikia modernišką transportaciją DABAR... ne už penkių metų nuo dabar.

Kam Nauda iš Trukdymo?

Robert F. Black

Prezidentas, The White Motor Company.

THE WHITE MOTOR COMPANY • CLEVELAND

IŠDIRBĖJAI PILNIAUSIOS LINIJOS MOTORINIŲ TROKŲ IR BUSŲ IR PRAGARSĖJUSIO WHITE HORSE (BALTO ARKLIO)

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

MASKVOS raudonas caras Stalinas, aplaižęs Lenkijos kraują suteptus savo pirštus po puotos į kurią ji pasikvietė Hitleris, dabar jau įsidrąsino ir iš Hitlerio pasimokinęs, ėmėsi pats vienas savo laimės jieskoti. Patyrė tas kraugeris, kuris ir savo pačių žmones žudė ir pašoko kaimynus užgrobti, kaip lengva yra, savo barbariška spēka naudojantis, pagrąsinti, išgąsdinti mažą kaimyną ir paversti jį pildyti savo norus.

Štai, kaip tik apsidirbo su Lenkija, Stalinas pasiūnė dideles divizijas savo kariuomenės prie Estijos sienos ir pareikalavo kad Estija pasiųstų savo atstovybę į Maskvą tartis su jais ir išpildyti jų specifinius reikalavimus: užvesti tampus prekybos santykius, atiduoti savo pajurio strategiskus punktus ir salas Sovietų militarinei vadovybei, ir pildyti visus kitus reikalavimus kokie pastatyti dabar ar pakils vėliau.

Pabaigęs apsidirbti su Estija, tas raudonas armijos divizijas pasiuntė prie Latvijos sienos — ir tais pačiais grąsinimais pareikalavo kad Latvija atvyktų į Maskvą tartis.

Po Latvijos, tuoj pasišaukė ir Lietuvos užsienio reikalų ministrą pas save. Juozas Urbšys išvažiavo į Kremliną išklausti Stalino reikalavimų statomų Lietuvai.

Tas viskas sudaro tas "garantijas" kokių Stalinas reikalavo Baltijos valstybėms iš Prancūzijos ir Britanijos kuomet su anomis valstybėmis vedė tarybas, laiko sugaišinimui. Stalinas tada jau buvo įsisvajojęs kad jam aliantai pasakytų "imkis ir rupinkis Baltijos šalimis, 'garantuok' joms kas tau patinka", tada Stalinas, gal but, būtų sutikęs veikti su aliantais.

Tik pažiūrėjus į Stalino ir Hitlerio atvaizdus, tik pamąsčius apie jų darbus ir tikslus, matai kad jie nėra jokie gilaus protavimo inteligentiški vyrai, bet pasalinę, grobuoniškų minčių banditai, kurie turėdami savo rankose dideles valstybes nežino ką su jomis daryti, tik moka tykoti ir žiūrėti kur kas kitas ką turi sau gero pasidarys, ir progai pasitaikius užgrobti.

Šis Maskvos "prisipiršimas" Pabaltijos valstybėms nėra dar jų užgrobinimas, bet tik žingsnis į paėmimą jų į savo ekonominę kontrolę. Tačiau tautoms mokančioms ir norinčioms laisvai, nepriklausomai gyvuoti, turinčioms tokia pat teisę būti savistovėmis kaip ir didesės valstybės, šis barbariškas prisimetimas yra kenksmingas ir nereikalingas.

Europa šiandien valdo du banditai, kokių Europa turėjo tik šimtmečiai atgal. Kokios to pasekmės bus ir kaip ilgai jiems seksis toks sauvaliavimas parodys netolima ateitis.

Ta ateitis skaidresnė ar liudnesnė priklausys nuo to kokią poziciją pasirinks Italija ir Mussolinis. Ar ir ta valstybė nueis banditų keliais reikia laukti pamatyti rytoj. Italija, kurios ribose yra pasaulio krikščionybės galva Popiežius ir sostinė Vatikanas, jeigu dėtusi į bendrą gaują su tais kurie iki šiol pasižymėjo atkakliausiais tikybos ir krikščionybės griovėjais, užsitarnautų visuotino pasmerkimo visiems amžiams.

Stalinas, matydamas progą pasigrobtį, labai stailgiai atsiliepė į Hitlerio pasiūlymus ir neapsiriko. Hitleris gi, kaip greit atliko su Stalinu, tuoj vėl kreipėsi į Italiją, ir daro naujus siūlymus Mussoliniui, kad ir jis nesnaustų ir griebtų kolei griebimas geras.

Mussolini iki šiol buvo atsargus ir nestojo į karą su Hitleriu prieš Lenkiją. Hitleriui reikėjo gauti Stalino pagalbą. Bet jeigu Mussolini stotų kariauti dabar, paklausydamas Hitlerio pasiūlymų draskyti ir parblokti Prancūziją, nereikia nieko kito kaip tik kad kuogreičiausia Suvenijos Valstijos imtų teikti Anglijai ir Prancūzijai reikalingą karo medagą ir ginklus, kad pakelės galvą Europos siaubunas būtų kuogreičiausia sutriuškintas.

Ka reiškia Hitlerio susidraugavimas su Stalinu ir ar toli tas jų "broliškas" sieks? Ar Prancūzų ir Anglų neveiklumas vakarų fronte nebuvo tik kartais tas gudrus diplomatiškas žygis suleisti nazius su komunistais akis į akį, kad vėliau, kaip nepasotinami grobikai, jie rastų priežastį vienas su kitu susipešti?

Kaip šiandien yra, Hitleris pavedė Rusams valdyti daugiau buvusios Lenkijos žemių negu Sovietai tikėjosi. Netikėtas ir nelauktas nuolaidumas....

Lenkija buvo nenatūrališkai didelė, sudėtinė iš svetimų tautų valstybė, kuo ji didžiavosi, nepermatydama savo pražuties. Bet Hitlerio ir Stalino susibičiuliavimo aukomis gali kristi Rumanija ir net Vengrija. Kas tada? Tada arba Sovietai turės susipešti su Vokietija už grobį, arba jų abiųjų padėtis susilpnės tuo pat budu kaip buvo silpna Lenkijos padėtis, del to kad susidės iš per daug svetimų žmonių. Kaip suiro Vokietijos ir Rusijos imperijos pirmiau, taip galės suirti ir dabar, jei tik jos pavergs po savim daugiau svetimų žemių.

Mūsų komunistai, kurie skelbė kad Sovietai yra Lietuvos "užtarėjai" dabar patys pamatė kad Sovietai pirmieji įsiveržė į parbloktą Lenkiją, pirmieji grąsina Pabaltijo valstybių laisvei ir nepriklausomybei, pirmieji pagrobė Lietuvos sostinę Vilnių, — tik del to kad Lietuva yra silpna ir maža.

Ar išaugs jie iš savo vaikiško proto ir pažiūrės teisybei į akis, ar ir toliau tęs savo veidmainystes mūsų žmonių tarpe, už Maskvos "sandvičius"?

Šalti Faktai

"Naujas pavasaris" pagimdė Susivienijime "Pažangos vaju", kuris davęs organizacijai naujų narių 1,241, bet pats vajuas kaštavęs \$11,613.42.

Vienas Vienybės bendradarbis nurodo kad pirm "naujo pavasario" įvykęs ne taip jau "pažangus" vajuas davė organizacijai 1,530 naujų narių. Išlaidų tada padaryta tikrai \$2,686.42.

Tegul SLA. nariai pasidaro sau išvadų. Jau net mūsų komunistų spaudai šitoks "naujo pavasario" finasų džiovinimas nesuvisrškomas.

Bergdžios Viltys

SLA. organas Tėvynė vėl pakartoja neįvykdomą siekį, kda "ne politinės srovės turi viršininkus Susivienijimui rinkti, bet žiurint kiek jie gali būti Susivienimui naudingi." Susiv-mo gerovei, esą, nesvarbu ar žmogus bus laisvamanis, ar tautininkas, bet svarbu kad jis būtų "padorus, gabus, sąžiningas" ir mokąs Susivienijimui atsiduoti visa širdimi.

Deja, politinius sumetimus į Susivienijimą įvedė srovė kuriai dabartinis Tėvynės redaktorius visados kodylą rukė. Ji ty sumetimų nei šiandien nenori atsisakyti.

Redaktorių, sako, bandysias prašalinti srovinę įtaką, leisdamas kuopoms įvardinti sau patinkamus kandidatus paskelbiant Tėvynėje jų vardą, skiriamą vietą, kiek metų nariu buvo, kokio mokslo ir profesijos, ir ką yra Lietuvių bei ir

Susivienijimui nuveikęs. Vienos kuopos įvardintas kandidatas negalės būti kitu sykiu organe kitos kuopos vėl paminėtas. Šitas planas, nuoširdžiai vykdomas, suteiks SLA. nariams bent pagrindinių faktinių žinių apie įvardijamus kandidatus. Bet "srovės prašalinti" iš SLA. rinkimų reikia kitokių vaistų — tai bendro susitarimo tarp besivaržančių srovių. Kitaip, jos kovos viena prieš kitą iki galo.

Butų Įdomu Patirti

Komunistų Vilnis sako esą davinų buk "Sovietija pasiūlius Lietuvos armijai maršuoti į Vilnių", ir net per 24 valandą neėmus to miesto, Lietuvos laukdama. Įdomu iš kur Vilnis, pasigavo tokių "davinų" apie kuriuos niekas pasaulyje negirdėjo? Butų įdomu jei Vilnis paskelbtų kas, kur ir kada iš Sovietijos pusės pasiūlė Lietuviams eiti ir pasiimti Vilnių?

Sandara pareiškė kad Sovietija, jei Vilnių ir duotų tai neduotų beišlyginai, bet norėtų sąjungos su Lietuva. Vilnis, šitą pareiškimą kritikuodama, klausia: "Koks išrokavimas didelei valstybei su mažyti sąjungą daryti?"

Sovietija, matyti, giliau negu Vilnis galvoja, nes tokią sąjungą padarė su mažyte Estija (jā pirma už gerkles prišmaugus). Mūsų komunistai, matyti, nepasiveja Sovietijos politikos vingių.

PIENO UKIUI sparčiai kylan, vis daugiau pieno perdirbama į pieno produktus. Tam tikslui reikalinga paruošti ir pieno specialistai. Iki šiol Lietuvoje paruošta 371 pienininkas. Vieno pienininko paruošimas valstybei atsieina apie 1,700 litų.

TĖVIŠKĖJ VASARĄ

Čia šimtamečiai ažuolai šlama,
Saulė bučiuoja karšta liepsna.
Kiek gražių norų sieloje gema!
Ateitį dažo vilties spalva.
Džiaugsmo verpetuos supasi rutos,
Svajonės pinas gelių žieduos,
Svyruoja vinkšnos vėjai paputus,
Viršunės plakas dainų aiduos....
Pievas kas rytas pasaulio dausos
Kaišo sidabro tyra rasa.
Miškelyj šakos — žalios ar sausos —
Visos dabintos paukščių daina.
Pažvelgsi žemėn — pabertas grožis,
Dangaus mėlynė — jurų spalvos.
Gražus pasaulis — dainuoti noris,
Lėkti su vėju, šelt be galvos....
Rytų skaisčioji rasa sidabro
Senai nuplovė miesto dulkes.
Ei, sesės, broliai — pirmyn į darbą!
Tėviškės plotus puoškime mes.

"J.U."

A. Januškevičiūtė.

GINKLO BROLIS—BROLIUI

(1-jo Gusarų D. L. Etmono Kunigaikščio Jonušo Radvilos Pulko šventės proga)

Ulonas su dragunu
Sveikina Gusarą —
Ir jo pulko šventės proga
Linki viso gero.

O labiausia, kad jis būtų
Sveikas ir laimingas,
Gį tarnyboje sumanus,
Kovoje drausmingas.
Nebijotų priešo kulų,
Nors aplink jas sėtų,
Kautųs taip kad žiaurus priešas
Butų nugalėtas.

O už tai jam bus dėkinga
Motina-Tėvynė, —
Ji už nuopelnus išpuoš jo
Ordinai krutinę.

Kad tuomi jis visą amžį
Galėtų didžiutis,
Jog mokojo už Tėvynę
Kautis ir aukotis.

Kausas.

Ulonas.

PIEMENĖ

PRIEŠ keletą praėjusių vasarų, vieną karštą vasarą aš dirbau miške. Ta vasara buvo karštesnė už jaunos merginos kraują, ta vasara nešė su savim kaž kokią užburtą paslaptį, ta vasara skleidė svaiginančius kvapus ir, rodos, apsvaigęs miškas tik užė, lingavo....

O miškas.... koks paslaptingas tuomet buvo miškas! Kiek miške meilės, kuriamos naujos gyvybės! Kiek viliojančių gelių, žydinčių žiedų, o juose besiveisiančių margaspalių peteliškių. Medžių šakose pateliai vilioja pateleles, čirškina, vedžioja melodingus balselius. Miške virė naujos gyvybės kuryba. Miške viešpatavo amžina meilė.

Tą vasarą, tame liepsnojančiame gyvių miške aš dirbau. Kirtau žalius, bujojančius medžius. Jie virto nuo mano muskulų. Išgastin-gai jie svyrudomam pamatę plikus muskulus parudavusius nuo saulės. Aš tomet budavau miške vienas ir manyje gimdavo laukinio žmogaus jausmas — palikti gyvenamas vietas ir gyventi laisvumu miško gyventojų. Taip viliodavo gamta. Viliodavo užburti mažai kam žinomi vasaros miško ankstyvieji rytai ir vėlyvieji vakarai.

Bet siela buvo pasiilgus, kupinoje krutinėje jausmai nebetilpo. Norėjosi rasti jauną draugę, moterišką, su kuria šioje medžių šventykloje galėčiau išlieti savo sklindančią meilės taurę.

Kartą, sivilinant karštai saulei man odą, aš išgirdau miške dainuojantį moterišką balsą. Tame balse skambėjo meilės pasiilgimo melodija.

Šokau su laukiniu instinktu jieskoti jos tarp žaliuojančių krūmų. Randu. Tai buvo netolimo kaimo aštuoniolikos vasarų mergina. Ji čia, miške, ganė karves. Tai buvo man pažystama Malvina. Pamačius mane, pažvelgė į savo mėlynom, kaip dangus, akim ir nusišypsojo vyšniavom lūpom.

Palengva slinkau, lyg suparaližiuotas jos žvilgsniu, slinkau kaip tas vakarų juodas audros debesys dangum. Šfeloje siautė audra — norėjau kuogreičiausia būti arti jos, turėti ją savo glėbyje! Bet čia jos tas kerėjantis žvilgsnis, lyg traukė, lyg vertė stovėti vietoje stabu. Ji sėdėjo ant seno didelio kermo, žaliom samanom apžėlusio ir pynė miško gelių vainiką. Žaliame miško fone su palaidom juodom kasom ir lieknai kai nendrė liemeniu ji atrodė kaip jauna miško dievaitė-fėja.

Kai priėjau, ji pratiesė man savo smulkią rankutę ir parodė sėstis šalia savęs ant samanoto kermo.

Tuo tarpu vakaruose kilo ir kilo audros debesys ir vienu sparnu temdė vakarop besirintančią saulę. Aš su Malvina sėdėjau po tankiai šakota sena egle. Iš mudvių lūpų liejosi karštų žodžių lietus. Malvina dar tebeptynė vainiką. O aš sotinau žvilgsnį jos standriu kunu, linksma šypsena.... O medžių šakose kukuodamos ir kvatodamos šėlo gegutės.

Bzzziijii.... — zvimbė kamuolys uodų jieskodami kur puotai aukos kraujo. Sunku nuo jų apsiginti, o prieš audrą tai visai negalima. Uodai tokie įkyrus ir drąsus kad lindo net užantin. Malvina metė užbaigtą pinti vainiką ir pažėmus didele skara, tarė:

— Glauskis prie manęs! ar tai mes neapsiginsim nuo uodų!...

Ir užmetus ant galvų skarą pasiviro prie manęs savo šiltu jaunu moterišku kunu.... Jos krutinė tyliai bangavo ant mano krutinės, o lupos jieskojo mano lūpų.... Ji karštai mane bučiavo, jos aistra nežinojo ribų.

Tame mūsų meilės svaigulyje mes nepastebėjom kaip užėjo audra su vėtom, kaip nustojo kvatojusios gegutės, kaip susirinko mykiančios karvės kruvon. Tik rėkiančios varnos kovojo su vėtra. Tik siuto audra ir laidė ugnies žačius.

Trrrin... trokšt! — sutratėjo perkunas ir suužė griuvantis žaibo sutruškintas ažuolas šalia mūsų. Tik dabar mes pajutome kas aplink dedas.

— Oi! kas čia atsitiko?... — sušuko išsigąsdama Malvina.

Nieko blogo neatsitiko, tik griuvantis ažuolas suplėšė Malvinos pintą miško gelių vainiką, tik išsigandusios karvės išbėgiojo po mišką....

Praplyšo dangus ir lietus pradėjo pilti kaip iš viedro.

Dar vieną bukį pasiūnciau Malvinai ir padėjau jai sugaudyti gyvulius. Ir sulyti kaip višto persiskyrėm.... Persiskyrėm jau amžinai....

Tą pasakišką vasarą man daugiau neteko susidurti su grakščia Malvina. Laukiau kitos vasaros, kad vėl galėčiau susitikti miške su tą užkerėta piemene....

Bet austaant pavasariui vėjai atnešė man liudną žinią.... kad manosios Malvinos užgaso mėlynų akių žvilgsniai, kad jos juodas kasos ir grakštų liemenį užbėrė žemėm....

Vladas Ulčinskas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS KRONOLOGIJS

1435—Lietuvoj-Lenkijoj įsteigta inkvizicija Gudų stačiatikių vertimui išpažinti Romos katalikų bažnyčią.

1436-7—Lietuvoje baigėsi Sigisdo ir Svidrigėlos naminis karas.

1438—Kijevo metropolitas privertė Gudus išpažinti popiežių ir taip Lietuvoje atsirado Unitų bažnyčia.

1439—Petrokove Lietuvių-Lenkų seimas atnaujino Lietuvių-Lenkų vienybę (uniiją).

1440—Trakuose žuvo Didis kunigaikštis Sigisdas.

1440—Lietuvos Didžiū kunigaikščiu apšauktas Kazimieras I Jogėlaitis.

1441—Lietuviai Parczewo seime įteikė Lenkams protestą prieš jų rašytus protokolus.

1441—Lietuvos tėvūnai Lenkams grąžino ženklius kuriuos krikštydamiesi buvo iš jų priėmę.

1442—Radvilos vedami Lietuviai nugalėjo Moskvitus prie Smolensko.

1443—Lietuvoje baigėsi visos naminės kovos ir politiški nerimavimai.

1444—Žemaičiai galutinai perėjo Lietuvos Didžio kunigaikščio valdžion.

1445—Lietuvos didįjį kunigaikštį Kazimierą I Lenkai pasiskyrė sau karalium.

1446—Didis kunigaikštis Kazimieras I vainikavosi Lenkijos karalium.

1447—Kazimiero I ultimatas Lenkijai kad grąžintų Lietuvai Lucką ir Podoliją.

1447—Kazimieras I Lenkams atsakė jų reikalautas teises Lietuvoje.

1448—Lietuvių-Lenkų seimas Liubline — dide-li barniai.

1450—Tėvūnų susirinkimas Vilniuje užgyrė protestą Lenkams.

VALSTYBĖS IR VALDŽIOS

Žemiau paduodama didesnes pasaulio valstybes, jų dydį, valdžios formą, gyventojų skaičių, sostines ir tt.

ANGLIJA (Europoje). Plotas—72,384,399 ketvirtainių kilometrų. Gyventojų (su kolonijomis) 536,351,913. Valstybės santvarka: Konstitucinė monarkija. Karalius — Jurgis VI. Sostinė Londonas, 7,616,229 gyventojai. Pinigai — Sterlingų Svaras.

AFGANISTANAS (Azijoje). Plotas — 73,100 kv. klm. Gyventojų — 10,000,000, susideda iš trijų tautų: Afganų, Persų ir Mongolų. Valstybės santvarka: Konstitucinė monarkija. Sostinė Kabulas — 140,000 gyventojų. Pinigai — Rupija.

ALBANIJA (Europoje). Plotas — 30,000 kv. klm. Gyventojų 1,000,000, Mohametonai, Graikai-ortodoksai ir katalikai. Valstybės santvarka buvo monarkiška. Sostinė Tiranas, 15,000 gyventojų. Pinigai — Aukšinis Frankas. (Ją šymet pagrobė Italija.)

ARGENTINA (Pietų Amerika). Plotas — 2,978,590 kv. klm. Gyventojų — 10,000,000. Valstybės santvarka — Respublika. Sostinė Buenos Aires, 1,780,000 gyventojų. Pinigai — Pesetas.

AUSTRIJA (Europoje). Plotas — 83,883 kv. klm. Gyventojų — 6,536,147. Valstybės santvarka buvo — Respublika. Sostinė Viena, 1,865,780 gyventojų. Pinigai — Šilingas. (Ją užgrobė Vokiečiai ir prijungė prie Reicho.)

(Bus daugiau)

•NAMIE KEPAMA duona Suv. Valstijose sudaro jau tik 10 nuosimtį visos šioje šalyje sunaudojamos duonos. Penkiasdešimtis metų atgal, 40 nuosimtis duonos buvo namie kepama.

LAKŠTINGALA IR ROŽĖ

(IŠ VILNIAUS PADAVIMŲ)

PRISISAPNAVUS Lietuvos kunigaikščiai, Ge-
diminui šventaragio klonyje geležinis vil-
kas, kunigaikštis įsteigė Vilniaus miestą, ir ant
didelio kalno pastatė apsaugos pilį. Šalia Anta-
kalnio, Neris upės pakrantėje, paskyrė didžio-
jo kunigaikščio sodams vietą. Jų prižiūrėtojų
padarė savo seną tarną ir draugą, kuris kartu
su kunigaikščiu dalyvavo karuose. Jisai del
gautų kovose žaizdų jau negalėjo eiti į karą.
Buvo karštas Lietuvis, visuomet susimąstęs, net
nedraugiškas. Bet dvi esybės jis mylėjo, bu-
tent kunigaikštį Gediminą ir vienturę savo duk-
relę, Skaistutę, kuriai dar mažai esant pamirė
jo motiną, ir kurią jisai savo rankom išauklė-
jo. Todel suprantama kad ją labai mylėjo, ir
kaip mokėdamas saugojo ją, kaip didžiausią
brangenybę.

Laikas bėgo. Maža, visų bijanti mergaitė
augo ir mažų pamažu tapo gražiai laiba merge-
le. Turėjo didelius, juodus plaukus, šviesias,
tiesiog spinduliuojančias akis, baltą lygią kak-
tą ir malonius, lyg rožių žiedai, žėrinčius raudon-
numu veidelius. O kai nusijuokdavo smulkios
jos lūpytės ir subaltuodavo gražių perlų eilė—
rodėsi kad saulė pasirodžius iš po debesų pabėrė
aplinkui save šviesą.

Ta graži gėlė neilgai buvo pasislėpus. Daž-
nai, kai Skaistutė ketvirtadienio vakarą eidavo
į Antakalnyje pastatytą visų Lietuvos dievų
garbei šventyklą,* kad ten pasimelsti ir uždeg-
ti vaško žvakę—praeiviai aplenkdamie mergelę,
atsigrėždavo dar nors kartą pažiūrėti į jos gro-
žį. Ir ka iketvirtadieniais prieš Perkuno šven-
tyklą, pusiau atvirom lūpom klausė senelio Kri-
vių-Krivaičio dievų valio žmonėms skelbimų —
jaunuoliai skaitlingai apsupdavo gražią mergelę
negalėdami atsigerėti jos grožiui ir ne vienas
vaidyla nuleisdavo akis prieš šviesą, tryškančią
iš po jos blakstienų, gyvas raudonumas praslin-
kdavo per veidą, giliai jam dusaujant. Patsai
kunigaikštis stebėjęs tuo nepaprastu mergelės
grožiu ir draugiškai paliesdamas savo ranka
tarno petį, juokdamasis sakdavo:

— Kas aš dabar bučiau trisdešimts metų
jaunesnis...

Senis sodų prižiūrėtojas suprato kad netoli
tas laikas kada paims jam jo dukterį ir todėl
dairėsi įjėskodamas tinkamą žento.

Gedimino rumuose gyveno jaunas Lietuvis,
Dainius, kuris saugojo kunigaikščio arus ir sa-
kalus. Dainius visai buvo nepanašus į savo sta-
čiokiškus draugus, nemėgo iškilmų ir žaidimų,
bet visuomet įjėskio vienatvės. Dažniausia ei-
davo į Neris krantus ir atsisėdęs po šimtaine-
čiais medžiais, susimąstęs žiūrėdavo į gražio-
sius Lietuvos sostinės reginius. Atiradęs vie-
nas, jis dainuodavo. Balsą turėjo nepaprastą,
tiesiog nežemišką, ir jo dainos negalima buvo
ramiai klausyti, nes jo balsas visus aplinkui ža-
vėdavo. Kartais jam vienam dainuojant, susi-
krandavo žmonij, kurie tyliai klausydavo, nen-
rėdami nutraukti jo dainų, kurių balsas judino
giliausius širdies jausmus ir jo dainose buvo tiek
ilgesio, tiek širdies skausmų ir gailėsčio jog
mergaitės klausydamos imdavo balsu verkti,
jaunuoliai giliai dusaudavo, o seneliai nuleidę
savo žilas galvas, surambėjusiom rankom rie-
dandčias ašaras su iš akių šluostydavo.... Visi
mylėjo Dainių, nes kiekvienam jis buvo malon-
us, nieko neužgaudavo, nieko nenuskriaudavo
ir kam galėdamas patarnaudavo.

Kartą teko išgirsti jo dainų balsas senam
sodų sargui, kuriam daina padarė didžiausį įs-
pudį, sukeldama jo širdyje keistus jausmus.
Dainos balsai vienas po kito plaukdami žavin-
čiais aidais sukėlė senelio atmintyje praėjusių-
jų metų pergyvenimus: motiniškus glamonėji-
mus, kai dar buvo kukliu, raudotojų ašaras
ir gedulingas dvasiškių giedojimus deginant ant
laužo kovoje kritusių jo tėvų, mylimos žmonos
paskutinius maldaujančius, prieš mirtį, žodžius,
kai stingstančiom rankom pėmus kukliki at-
davė tėviškon jo glogon.... Senelis ir nepaju-
to kaip gausios, lyg liečiamos lašai, ašaros ėmė
riedėti per rausvą lūpų jo žandus, iš širdis tary-
balsu. Dainius užgirdo senelio verksmą ir nu-
balsu. Dainius užgirdo senelio verksmą ir nu-
stojęs dainuoti prasišalino....

Senelis pamilies visa siela Dainių užprašy-
davo į savo namus svečiuosna. Ir kai pažino
arčiau nekalta ir tauriai Dainiaus sielą, nuži-
rėjo jį į savo žentą. Skaistutės grožis ir mal-
onumas sužavėjo jaunuolį, kuris bematant paju-
to karštą meilę, tokią meilę apie kurią iki tol
nei sapnuoti nesapnavo. Ta meilė apėmė visą
jo esybę, įžiebė širdyje liepsną kuri pradėjo jį
deginti.

Bet Skaistutė paliko šalta. Jos širdis dar
neatbudo. Noriai klausė jo dainų, bet niekuo-
met nenuradavo jos veidai susitikus jį ilges-
nį laiką nesimačius. Taip pat nepastebėdavo
jo akys liepsnos, neatjausdavo jo dainose mei-
lės, nejaute kad drebėjo jo balsas, nematė kas
kartas didesnio liudėsio kai jis eidavo silpnyn.
Nejaute reikalo mylėti; jį dar buvo vaikas.

Kartais jo draugystėje darydavosi jai nuo-
bodu ir tuomet Skaistutė bėgdavo viena miškan.
Senelis nerimo ir mėginamas atkreipti savo
vienturtės dėmę į Dainiaus meilę, bet visos tė-
vo pastangos eidavo niekais.

Galop Dainius nustojo bent kokios vilties,
nusiminė, nuliudo, pradėjo apsisieisti tarnystė-
je, del ko dažnai kunigaikščio buvo baramas.

Vieną vakarą, kai Skaistutė jam pasirodė
dar labiau abejinga negu visuomet, Dainius pa-
simeldęs meilės dievaitei Mildai, nuėjo į Neris
krantą ir atsisėdęs pradėjo dainuoti. Iš jo kru-
tinės pasigirdo nepaprastas dainos balsas, del
kurio nustojo putės vėjas, liovėsi šlaimė me-
džiai, nurimo upės bangos, nutilo miško paukš-
čiai ir pievose nutraukė savo griežimą perkuno
oželiai. Visi klausė jo dainos.

O iš jo krutinės plaukė beviltės meilės, gai-
lesčio ir skriaudos balsai į beribę, kol umai nu-
tilo.... Dainius, sušukęs nusiminimo balsu,
krito į Neris sukurius, iš kur daugiau nepasi-
rodė....

Tą pačią naktį prie Skaistutės lango atsiki-
do sodan lakštingala ir atsitupęs liepos šakoje
pradėjo suokti. Tai meilės dievaitei Mildai pa-
keitė Dainių lakštingala, atidarė langą ir iš oro
įsiveržė vidun stebuklingų balsų banga. Visa
drebėdama ir supdamasi nakties apsiustu, ji
stovėjo žavinčioje mėnulio šviesoje klausydama
suokimo ir žiūrėdama į mažą paukštytę, kurios
balsas kuteno jos širdį. Suprato kas tai yra
meilė, suprato kad dabar myli Dainių....

Pažadino seną savo tėvą ir glausdamasi
prie jo, papasakojo kas dedasi jos sieloje. Se-
nelis nusidžiūjęs ir nedaug trukus apsiustu tar-
ną į pilį kviesdamas pas save jauną Dainių. Bet
jo nei pilyje, nei šventykloje, nei kitur kur ne-
surado. Dainius dingo be žinios. Tik senas
žvejys rytą papasakojo kad išgirdęs naktį ant
Neris kranto balsą, nuplaukė į tą vietą, bet
Dainius nutilęs krito į upės sukuri.

Nuo to laiko Skaistutė nustojo šypsojusi;
jos lupos išbalė; pražuvo veidų raudonumas, ir
ašarotos akys jau neteikė žavinčios šviesos. Nu-
liudus tapo panaši į šešėlį ir nekantriai laukda-
vo nakties. Sutevus atidarydavo savo kamba-
rio langelį, prieš kurį jau tupėdavo ant šakelės
mažas pilkas paukštelis. Langelį pravėrus jis
pradėdavo dainuoti. Ir taip per visą naktį, iki
auštant dainuodavo savo mylimajai meilės dai-
ną. Skaistutė klausydavo mėnulio šviesoje pa-
skendus ir verkdama gailiomis ašaromis tiesda-
vo savo baltas rankas į dainuojantį paukštelį.

Vieną rytą senas daržininkas nerado savo
dukters kambaryje. Langas buvo atdaras, o
prieš jį po liepa išaugo didelis, platus rožių kru-
smas. Bet žiedų nebuvo. Tai dievaitei Mildai
pagailėjus nelaimingos mergelės pavertė ją ro-
žių krumu, bet už bausmę liepė tik tuomet pra-
žysti kai lakštingala dainuotai nustoja.

Daržininkas visa tai papasakojo kunigaikš-
čiui, bet po to, nedaug trukus senukas pamirė.
Kunigaikštis Gediminas daržininko namelio vie-
toje pastatė meilės dievaitei Mildos šventyklą
ir jos garbei paskyrė miškėlį.

Dabar toje vietoje stovi Šv. Apaštalo Petro
ir Povilo bažnyčia, viena gražiausių visoje Lie-
tuvoje. (V. Kal.)

*Padavimai sako kad senovės Lietuviai,
kol buvo stabmeldžiai, švėsdavo ketvirtadienį.
Sulyg padavimų, Ahtakalnio šventykla, pasta-
tyta visų Lietuvos dievų garbei, stovėjo Neris
pakrantėje. Vėliau jos vietoje atsirado Sapiehų
rumai, pereiname amžiuje Rusai tuos rumus per-
dirbo į karo ligoninę, o Lenkai juos pavertė
karišku Lenkų kalėjimu.

BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

Ta knyga tai Petro Rusecko "BAUDŽIA-
VA". Joje surašyta daugybė žmonių atsimini-
mų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš kny-
gos matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi
su savo baudžiauninkais Lietuviais — į sun-
kiaus darbus juos dieną-naktį vertė, iki gyvo
kraujo plakė ir žudė, į šunes mainė, medžiuose
šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai
giliose vandenuose mirties įjėskodavo, kad tik
patvirkusiems ponams nepatektų. Šiurpas net
krato, gaili ašara iš akies ištryška šią knygą
beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdin-
gesni.

Knyga "Baudžiava", didelio formato, 336
pusl., su daugybe paveikslų. Kaina \$1.50, bet
"Dirvos" prenumeratoriams atiduodama tik už
\$1.00. "Išniekintos Vėliavos", 301 pusl., kaina
\$0.00, bet "Dirvos" prenumeratoriams atiduoda-
ma už 50c.

(Pridėkit 15c persiuntimo kaštų)

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas,
gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną
sąną. Kiekvienas privalo jį turėti savo
namuose.

Kaina su prisijungimu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARIPIUS.

(Tęsinys iš pereito nr.)

PER UTENOS APSKRITĮ. —
ARKLIAI BIJO BUSŲ. —
MAUDYMASIS EŽERUO-
SE. — NAKVOJAM ANT
ŠIENO KIRDEIKIŲ KLE-
BONO DARŽINĖJE

Mūsų keliavimas po Lietuvą
nebuvo be nuotikių, nes laikas
nuo laiko kai musų didelis bu-
sas nešėsi nelygiais keliais su-
keldamas dulkių debes, ant
kelio staiga pasimatydavo kai-
miečių su savo moterimis va-
žiujant mažą arklį ir veži-
muku. Kaip ir galima tikėtis
ant tokių pašalinių kelių, ne
nuolat važinėjamų busais, na-
bago kaimiečio arklys prade-
da baidytis pamatęs tokį ne-
paprastą siaubuną kuris kru-
ta ir užia važiuodamas. Daug
kartų matėm kai persigandęs
arklys šoka piestu ir apverčia
vežimą į grebė, išversdamas
išgąsdintas moteris ir viską
kas vežime buvo. Mums širdis
skaudėdavo iš tokio įvykio,
apgailavom jų ir norėdavom
sustoti pagelbėti jiems atkelti
vežimą atgal ant kelio, bet pa-
lengva pravažiujant pro šalį
matėsi iš buso per langą kad
kaimietis pats atverčia savo
vežimą, kuris matomai nebuvo
toks sunkus, ir musų šoferio
užtikrinti kad nepadaryta nu-
ostolių mes pasijutę lengviau
vėl nusisukdavom sau. Kartais
šoferis bandė buti atsargus ir
sulaikydamos motorą, praleis-
davo arklį saugiai pravažiuoti
pro šalį. Daug kartų matėm
vežimą sustojant toli priešaky-
je musų, moterų skubiai iššo-
ka ir savo prijuoste uždengia
arklio galvą ir laiko jį kiek tik
pajiegia kolei mes pravažiuo-
jam. Tokiais momentais mes
visi tylėdavom ir iš įtempimo
net sulaikydavom kvėpavimą.

Mūsų gerasis "karalius" ru-
pinosi ir musų patogumui, ir
dažnai, kai važiuodavom per
tankų mišką abiem pusėm ke-
lio, jis pasakydavo šoferiui su-
stoti pakelėje, o jį mus atsiu-
kęs savo gražia, didinga šyp-
sena pasakydavo, "Moterys į
dešinę, vyrai į kairę", ir nebu-
vo reikalinga jokių kitų paaiš-
kinimų žodžių. Mes tuoj iš-
lipdavom, eidavom pasivaikš-
čioti, ir pasirinkdavom lauki-
nių gėlių.

Toks musų profesorius su-
manomas ir rupestingumas su-
kėlė mummyse pasigėrėjimą juo-
mi, nes tikrai mes buvom val-
gydinami ir šeriami visur kur
tik nuvykom, tačiau čia tarp
šeimininkų nėra papročio pa-
siulyti tokių dalykų kaip nu-
siplauti rankas, arba pasakyti
kur gali privatistiškai nueiti. O
tas keliaujant labai svarbu.

Pirmą kartą aš pradėjau su-
prasti kad Lietuvoje vidurva-
saris yra tikrai karštas laikas.
Apie vidurdienį musų apėdė-
tas busas tapo nepakendamai
karštas, saulė rodė bemielia-
širdingai kepina, o kelio dul-
kės padėtį dar labiau pablogi-
na. Tačiau ši mažytė "kara-
lystė" nebuvo nusmerkta ken-
tėti, nes tuoj mes patėmijom
žerintį, viliojantį, vėsų vandenį
dviejų ežerų kurie gulėjo iš
abiejų kelio pusių. Busas su-
stojė, ir mums buvo leista pen-
kiolika minučių laiko pasimar-
kyti ir atsivėdinti. Ši kartą
vyrai ėjo į vieną pusę, o mo-
terys biskį toliau į kitą pusę,
nes nenorėjom aikvoti laiko
apsimovimui maldymosi kos-
tiumų. Ak! koks malonus bu-
vo tas atgaivinantis paplau-
kiojimas, vanduo buvo tyras
kaip kristolas, ežeras nedides-
nis kaip koks didelis prudas, o
jo pakraščiais tukstančiai pui-
kių tyrų baltų vandeninių le-
lių tyrų prašėsi kad jas skin-
tume. Tai buvo Aisėtų eže-
ras, Utenos apskrityje. Tik-
renybėje čia yra tiek daug eže-
rų kad lyg taip ir reikia, ir tu-
li jų gal nei neturi vardų. Pri-
siskyne naujų lelių, prisikišę
į plaukus ir ant kaklo, mes su-
sitrinkom atgal į busą keliavi-
mui toliau, tiek atsigaivinę kad
ir musų balsai skambėjo aiš-
kiau ir stipriau.

Laukuose visur ramu ir ty-
lu; kas kart kaip tik važiuo-
vom per kaimą, kur šiaudų stogai
beveik žemę siekė, ar buvo ge-
rai užžirėta ir švaru, ar kur
kiemai visai apleista ir užver-
sta, visur matėsi gėlių darže-
liai pilni aukštų aguonų, sau-
ležolių ir rutų. Niekur nepra-
važiuo-
vam namelio kuris netu-
rėtų aptvėrti gėlių darželio.
Tankiai matėm basus vaikučius
kurie nutraukdavo savo žaidi-

mą ir žiūrėdavo akis ištempę
į pravažiuojantį busą.

Mes matėm daugybę kryžių
pakelėse, bet dabar patėmijom
vieną kuris buvo nepaprastas,
taigi busas sustojė, mes no-
rėjom jį nufotografuoti. Kry-
žius pastatytas mažoje aikštė-
je su tvorele aplinkui. Aplink
kryžių apsidinta gėlių. Kry-
žius buvo aukštas ir imponuo-
jantis, labai gražaus, įvairaus
išdrožinėjimo, ir dar didesnio
gražumo pridavimui jis buvo
nudažytas giliai mėlynai ir bal-
tai. Tvorelė aplink jį buvo
nudažyta gražiai baltai. Tai
buvo Linkmėnų miestelis, Ute-
nos apsk., prie pat demarkaci-
jos linijos sienos, kur jau už-
ėmė Lenkai. Priešakyje mu-
sų buso buvo jau ir vartai
ant rubežiaus, taip kad mes ne-
galėjom toliau važiuoti. Prie
kelio stovėjo parubežio sargy-
bos nameliai prie pat vartų.
Čia kelias skyrėsi ir nusuko į
kitą pusę. Prie sienos radosi
Lenkų ir Lietuvių sargybiniai,
ir mes pasikalbėjom su Lietu-
viais sargais ir nusifotografa-
vom; matėm vežimus užkrau-
tus šieno kalnais, kuomet jie
atvažiuo prie vartų, vartai
tapo atkelti pravažiavimui, nes
pasirodė kad ukininkų žemės
buvo perkirstos demarklinija
ir tais pasienio vartais. Kuo-
met mes grįžom į savo busą
pradėjom dainuoti "I Vilniū! I
Vilniū!" paerzinimui Lenkų
sargybinių.

Šiuo laiku saulė jau pradėjo
slinkti žemyn ir vakaras buvo
netoli. Neužilgo mes pribu-
vom į Kirdeikius, įsispraudu-
sios tarp daugybės ežerų, ku-
riuose atspindėjo ilgi šešėliai
aukštų pusų stovinčių prie pat
ežero krašto. Kirdeikiai buvo
musų nakvojimo vieta. Kle-
bonas, Kun. Breiva ir trys ki-
ti jauni kunigai, jo padėdėjai,
mus kuoširdingiausia priėmė.
Mums buvo ruošiami vakarie-
nė, taigi jos belaukiant pava-
dino mus pasivažinėti valtimis
ant ežero. Čia radosi keletas
nemažų valčių, į kurias mes
susigrudom, ir išplaukėm pa-
lengva banguojančių vandeniu.
Saulė jau buvo didelis raudon-
as skritulis beslystantis už
medžių viršūnių ir dangus nu-
sispalavo švelniomis spalvo-
mis užbaigimui skaisčios die-
nos. Viskas buvo taip puiku,
taip ramu kai tėjimom kitas
valtis toliau slenkančiam tarp
šešėlių. Nugirdom jose dai-
nuojant Lietuviškas sutartines,
mes negalėjom susilaikyti nuo
prisidėjimo prie jų. Kolei su-
grįžom atgal į kraštą nuo ku-
rio nuplaukėm saulė jau buvo
nusileidus ir užstojė prieblan-
da.

Mes nuėjom atgal į kleboni-
ją, kur pavalgėm vakariene, ir
po trumpų kalbų ir keleto dai-
nų buvo laikas nuvargusiems
vaikams kaip mes eiti gulti.

Šią naktį aš turėjau nepa-
prastą savo gyvenime patyri-
mą. Pirmą kartą mano gyven-
ime teko miegoti dideliame
tvarte pilname skaniai kve-
piančio šieno. Visada turėjau
norą pamiegoti ant šieno, nes
apie tai tiek daug girėdėjau,
bet iki šiol kur tik buvom vi-
sur mums davė patogiausias
turimas lovas, o dabar pagaliau
mano troškimas išsipildė.

Merginoms paskyrė tvartą
arčiau prie klebonijos, o vyrai
buvo nuvesti į kitą tvartą to-
liau. Nekuriuos merginos gavo
užtiesalus ir pagalves iš še-
imininkės ir mes nuėjom į tvar-
tą pasidaryti sau guolius. Du-
rys buvo atdaros ir šalinėje
buvo balkis kuris prilaikė šie-
ną nuo nugruvimo. Nekuriuos
merginos buvo patyrusios ant
šieno gulėti, taigi jos žinojo

SKAITYKIT
VIENYBĘ

• VIENYBĖ — seniausias ir
geriausias Lietuvių laikraš-
tis Amerikoje, einantis 52 me-
tus ir antrus metus populiariu
dienraščiu. Leidžia Lietuvių
Spaudos Bendrovė.

Prenumerata metams užsie-
niuose \$7.00, pusei metų \$3.75,
3 mėnesiams \$2.
Suv. Valstijose ir Kanadoje
metams \$5.00; pusei m. \$2.75.
Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

kas reikia daryt. Viena kitą
pasikilėdamos ir patraukdamos
mes užlipom ant šieno, kur tu-
rėjom juoko kuomet einant
per sieną vietomis pasijunti
klimpsti gilyn. Buvo visai
tamsu, taigi mes šaukėmės
šviesos; netrukus vienas vai-
kinas atėjo su liktarna ir pa-
laukė iki merginos susitaisė sa-

KRYŽIUS PRIE LIETUVOS VIESKELIO

vo paklodės ir pagalves. Kas-
link manes, aš tik sėdėjau sa-
krusti ant kieto grindinio. Iš-
lyje ir žiūrėjau kas čia darosi.
Nežinojau kad miegojimas ant
šieno reiškia gulėjimą ant pa-
klodžių, taigi aš nei nepasi-
miau. Bronė rado sau mažą
kampelį, kuris buvo gilus kaip
duobė, ir po bakiu, ir pasiva-
rimas parodė kad reikia šie-
nui išpurtinti pasidarymui pa-
togaus guolio. Veidą man su-
braižė šiaudai ir prilindo į au-
sis, taigi pasitraukiau savo
ploščių ir pasidariau iš jo pa-
galvę, ir tik tada paskutinę
valandą ramiai užmigau. Bet
aš neužmiršiu to kad visą nak-
tį slydau žemyn, ir beveik ne-
iškritau per duris. Esu tikra
kad visi kiti musų burio turė-
jo smagią naktį. Aš gi įėjau
dar reikės tvarte miegoti pa-
sirūpinsiu kad turėčiau paklo-
de.

Pradžiugau sulaukus ryto,
ir pirma mintis man buvo iš-
bėgti laukan ir šokti į ežerą
nusiplauti visus šiaudus ir sė-
klas kuo buvo aplipės visas
kunas. (Bus daugiau)

LENKŲ kareiviai atvy-
kė į Lietuvos teritoriją, pa-
sakoja kad Gen. Julius Ze-
ligovskis, kuris 1920 metais
atplėšė nuo Lietuvos Vil-
nių, tapo užmuštas kauly-
nėse su raudonosios armi-
jos kareiviais užimančiais
Vilniaus kraštą.

PRANAŠAUJA šymet
šaltą žiemą. Yosemite In-
dijonų vadas pranašauja
akd šymet Amerikoje bus
šalta žiema.

SIDABRO per Liepos m.
Kanadoje buvo pagaminta
2,736,180 uncijos, taigi ma-
žiau negu Birželio mėnesį,
kuomet buvo pagaminta
2,876,694 uncijos.

PO trijų savičių Lenki-
jos puolimo ir sutriuškini-
mo, karas persikėlė į va-
karų frontą.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITĮ
(Lait)
1155 East 79th St.

bėgti laukan, bet kitos mergi-
nos užtikrino kad vorai nekan-
da ir daugiau nelies manęs, aš
gal tik išsivaizduoju. Bandžiau
užmiršti tai, ėmiau prisiminti
pasakojimus kokių girdėjau
apie miegojimą tvarte ant kve-
piančio šieno, ir tada pasiry-
žau priprasti prie jo. Ilgai
truko iki pradėjau norėti mie-
go, kuomet kiti jau narkė ir
putė savo giliame miege. Gal
tai buvo mano neramumas, ar
galėjo būti tokia mano gulėji-
mo pozicija, nes visą naktį aš
jaučiau lyg slystu žemyn link

I LIETUVA

Keliaukit Vikingų laivais
Per Gothenburgą, Švediją.

Laivų išplaukimai:
Iš New York Iš Gothenburg
GRIPHOLM Spalių 21
Sp. 26 DROTTHINGHOLM Spalių 14
Spalių 31 KUNGSHOLM
Lapk. 4 GRIPHOLM Lapk. 23
Lapk. 30 DROTTHINGHOLM
Gruodžio 7 GRIPHOLM

Jūsų kelionė niekas nepatar-
neria geriau prisiengti kaip
Jūsų vietinis laivakorčių agen-
tas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
4 W.51st St. New York, N. Y.

J. A. Urbonas
"Dirvos" Agentas Dayton
534 Michigan Av. Dayton, O.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutis", komp.
A. Vanagačio leidžiamą mu-
zikos žurnalą. Eina du kar-
tu į mėnesį. Kaina metams
\$2.00. Prisiųskit 10c pašto
ženkliais, gausit vieną nu-
merį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill

VIETINĖS ŽINIOS

SKOLINIMAS PINIGŲ ASMENINIAMS REIKALAMS

Europos kare užklūvus Clevelandietis galėjo sugrįžti į Ameriką dėl to kad jo šeima pasiskolino \$450 iš Personal Loan Departmento Cleveland Trust Co. apmokėjimui jo kelionės.

Vienas biznierių pasiskolino užtenkamai pinigų apmokėjimui už mokslią jo dviejų dukterų lankančių kolegiją.

Tai yra tik du iš daugybės atsitikimų kurie pasirodė galimi atlikti dėl to kad šis didžiausias Ohio komercinis bankas įvedė asmenines paskolas prie kitų savo finansinių patarnavimų. Suprantama, banko paprastos tradicinės komercinės paskolos ir bankinės patarnavimas sudaro toli didžiausią dalį jo veikimo, tačiau šis naujas departamentas buvo įsteigtas apėmimui visų skolinimo pusių ir pagelbėjimui mažam skoliniojui.

Šiuo patarnavimu naudojasi darbo žmonės, turimi turedami progą pasiluosuoti nuo tam tikrų apsunkinimų ir rūpesčių.

Yra trys svarbiausios priežastys dėl ko žmonės skolina arba naudoja asmeninius bankų kreditus, sako Cleveland Trust vedėjas.

Pirmiausia, nors tai išrodo keista, suvirš pusę tų paskolų daroma tikslu pasiluosuoti nuo skolų suvedant į vieną visą sąskaitą ir skolas.

Antra, darbininkai skolina netikėtiems reikalams, kaip ligoje arba pasinaudoti mokslo progomis.

Trečia, jie naudoja banko kreditus išsigijimui naudingų reikalingų dalykų.

Nuo šio departamento įvedimo tos paskolos pasiekė tukstančius skoliniojų ir sudaro kelis milijonus dolarių, o štabas kuris buvo paskirtas tam darbu vesti išaugo nuo trylikos iki 55 asmenų.

Pasirodo kad skolina žmonės vidutinio amžiaus, daugiausia 34, 38, 39, 42 ir 43 metų. Vidutinis didumas paskolų yra \$308, bet daugiausia paskolų yra paimta sumomis nuo \$100 iki \$200; paskui seka nuo \$200 iki \$300; toliau nuo \$300 iki \$400; o tik 12 nuosimtis turi paskolas iki \$500. Paskutinieji 7 nuoskolintojų yra pasiėmę nuo \$1000 iki \$5000.

Kurie skoline namų taisymui arba automobilių pirkimui, jų paskolos bendrai imant siekia \$443 ant namų arba automobilių, o biznio ir kitų nuosavybių modernizavimui vidutiniai sudaro \$428.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutelė
savininkai.

HAN'S CAFE
PARANKI UŽEIGA
Užkandžiai — Alus iš Kranų
Šešios Bowling Alleys
John Schweizer, Prop.
5325-27 SUPERIOR AVENUE
Prie E. 55th St. (14)
ENdCott 8908

K. STONIS
RESTAURANT
Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė
Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių
Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti Lietuviai.
6824 Superior Ave.

BLACK CAT
C A F E
• Night Club •
4058 ST. CLAIR AVE.
(Atdara iki 2:30 ryto)

Muzika Penktadienio ir šeštadienio
vakarais
JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

WHITE MOTOR GALVA RAGINA IŠSPRĘSTI Miesto GATVEKARIŲ PAINIAVĄ

ROBERT F. BLACK

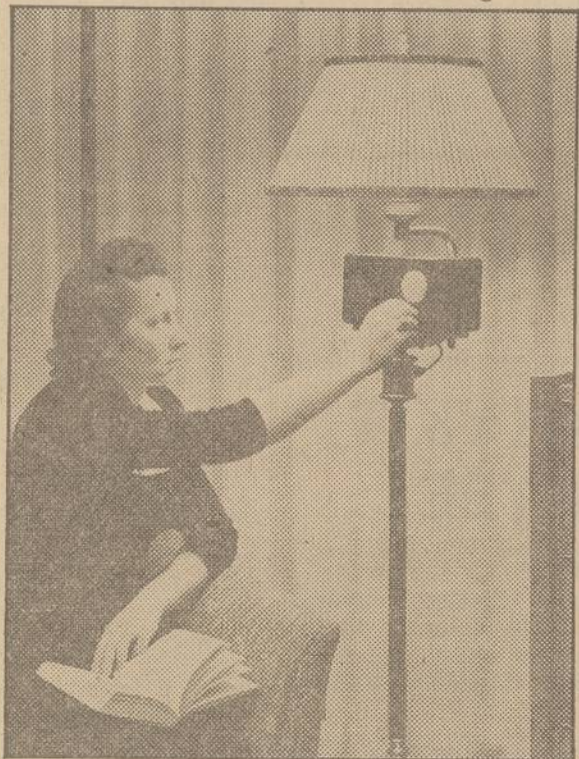
Robert F. Black, The White Motor Company prezidentas, skelbime kuris užima visą puslapį šiame Dirvos numeryje, ragina pastidijuoti kaip kiti miestai išriso savo susisiekimo problema ir tuo pačiu būdu pasinaudoti išrišimui Clevelando gatvekarių naujos sutarties painiavos.

Nurodinėdamas jog "Clevelandui reikalinga moderniška transportacija dabar, ne penki metai vėliau", tikrina p. Black kad "iš vilkinimo niekam nėra naudos. Nėra naudos nei ištikimam armijai gatvekarių darbininkų, vyrams kurie pasižymi geriausiu saugumo rekordu visoje susisiekimo industrijoje, kurių moralė ir pasitikejimas savo darbo saugumu išstatyta pavojun. Nei važinėtojų kurie turi tik du interesus, pirmiausia važinėjimo kainą, antra, patarnavimą."

Kalbėdamas už 2500 White Motor Kompanijos darbininkų Clevelande, ypatingai, "kurie turi savotišką ir simpatišką interesą tame klausime", ponas Black nurodinėja kad vietinė gatvekarių kompanija yra viena iš keleto šioje šalyje kuri pernešė depresiją be persiorganizavimo ir yra viena iš keleto "kuri pajiegia praversti tikrą modernizavimo programą dabar turėdama tam tikslui pinigų. Mažiausia \$2,000,000 turi modernizavimo įrengimams įgyti", p. Black sako.

"The Cleveland Railway Co., kaip ir kitos transito kompanijos šioje šalyje, daugiau neturi transportacijos monopolio kaip turėjo 20 metų atgal pirm praplitimo privatinų automobilių", išrodinėja jis.

Lempa ir Radio sudaro Radio Lempą; Naujausias 1940 Metams Namams Papuošalas

Gal but jau nėra nieko naujo po saule, tačiau štai kas naujo po lempa greta to panelės kedės.

Si radio lempa yra paskutiniausias dalykas šio sezono namų papuošimui. Ji telkia pakankamai laisvos nuo žerėjimo šviesos, akis sauganti lempa, o radio pritaistas jos kote pateikia muziką, naujienas ir juokus.

Viršutinė lempos dalis pritaista ant sukinėjamos alkūnės. Ja galima sukinėti taip kad prisitaikyti šviesą kur jos reikia skaitymui, siuvinimui arba kortavimui — prie radio akompanavimo. Štai vienas tų radio lempų modelių, balta — lempa ir radio kartu — ir tinka miegamam kambariui. Visuose modeliuose radio harmonizuojausi su lempa.

AKRON, OHIO

Rugsėjo 14 d. mirė Pranas Endzelis, nevedęs, pusamžis. Palaidotas Rugsėjo 17, Clairsville, Ohio. Velionio kaimynas Kazys Marma, iš Maynard, O., rūpinosi jo palaidojimu. Laidotuvis dalyvavo Akrono S. L. A. 198 kp. valdyba, B. Verziackas, V. T. Neverauskas ir J. Ižganaitis su žmona ir savo podukra. Ant kapinių pasakė kalbas V. T. Neverauskas ir angliakasių unijos skyriaus pirmininkas Juozas Stankevičius. Gėlių vainikai buvo nuo SLA. kuopos ir angliakasių unijos.

Velionis ilgus laikus gyveno Akron, čia prigulėjo SLA. 198 kuopoje. Pastaru laiku netekęs darbo čia, išvažiavo į angliakasių kasyklą, ten dirbo, suiro ir mirė. Lietuvoje liko vienas brolis. Paėjo iš žemaitijos.

J. Vertelis, išgyvenęs Akron 20 metų, apledo miestą, išvažiavo Chicagon. Jis čia dirbo geležinkelio kompanijoje, dabar išėjo į pensiją. Buvo ramus žmogus, kitados buvo biznierių, laikė valgomų daiktų krautuvę prie Birutos gatvės. Čia prigulėjo LRKSA. 178 kuopoje ir skaitė Dirvą.

Jaunuoliai broliai Vaclovas ir Albinas Krivickiai, Bezkos posuniai, atostogas praleido Bostone, viešėjo pas J. Kulinius Brighton, Mass., ir aplankė kitus savo draugus. Bostonas jiems patiko. V. Krivickis čia Akron turi valdišką tarnybą, o Albinas, jaunesnysis, trečias metas kal lanko Akrono universitetą, mokosi inžinierystės.

Rugsėjo 14 d. apsidė Adele Stelmokaitė, Tamo Stelmoko duktė, vyrą gavo svetimtautį.

Taip pat apsidė Julė Jurgelytė, Petro Jurgelio duktė, irgi su svetimtaučiu.

Broliai Tamas ir Benis Stelmokai per atostogas lankėsi Bostone, Worcester, Mass. Jie atlankė savo brolį Juozą ir pusbrolių Vincą gyvenantį ukėje palei Bostoną. Kelionę turėjo gerą.

Kalnas.

Svarbus Balius

Akroniečių geraširdžių sumanymu rengiama balius naujai jau septyni metai sergančios jaunuolės, p-lės Ednos Višniauskaitės. Balius bus su įvairiomis dovanomis, įvyks šio šeštadienio vakare, Spalių-Oct. 8 d., Bavarian hall, 546 Grand st. Prasidės 6:30 val. vakare.

Kaipo labdaringą darbą visi Akroniečiai prašomi paremti savo atsilankymu. Eikim patys ir pasikvieskim savo kaimynus ir draugus. Juk lankomos po kitus balius, iš turim eiti be jokio išsikalbėjimo. Konr.

HIPPODROME

"Fifth Avenue Girl"

Vienas iš smagiausių šio sezono paveikslų yra "Fifth Avenue Girl", kuriame vadovaujamose rolėje dalyvauja Finger Rogers. Ši filmą pradės rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalių 7.

Dalykas einasi apie ypatingus pergyvenimus tarnaitės turtingame Fifth Avenue name New York. Ji pasamdoma tam darbu labai susigrauzusio šeimos galvos, kurį visi laiko tik vaikščiojančiu jų banku. Tos tarnaitės ismaišymas pakeičia dalykus gana žymiai. Žmona, manydama kad jos vyras mano vesti savo tarnaite kaip greit žmona išvažiuos į Reno, pakeičia savo planus ir pasiryžta būti namie. Sunus, kuris nepaisė šeimos reikalų ir užsiėmė tik žaislais, pradeda vėl dirbti, o duktė pameta savo menkiniekus ir tuščius draugus įsiveldama į rimtą romaną su šoferiu.

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.

Telefonas: Henderson 1919

Dirbtuvės Gatavas Gaminti Karo Reikmenis

Suv. Valstijų Karo Departamentas turi savo žinioje visoje šalyje 10,340 dirbtuvių kurios gali imti gaminti karui reikalingus dalykus. Tarp tu Clevelande randasi 250 išdirbysčių, kurios turi Karo Departamento laiškus ir galės pradėti joms skiriamus darbus jei tik Amerikai prireiktų stoti į karą.

Visoje Ohio valstijoje tokių dirbtuvių yra 846.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkus skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajiešojimai, padėkos laišukai, galima patalpinti šia kaina:

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

ANSEL ROAD CAFE

1066 Ansel Road
SMAGI LIETUVIŠKA
U Ž E I G A

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

DVI SALIUKĖS tinkamos
Mitingams ar Vestuvėms

Budweiser, Dugesne, Porter Alus
duodamas tiesiog iš bakų.

K. Nekrošius, Savininkas.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, and March 3, 1933

Of DIRVA, published weekly at Cleveland, Ohio, October 1, 1939

State of Ohio
County of Cuyahoga ss

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared K. S. KARPUS, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the BUSINESS MANAGER of the DIRVA and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.

Editor: K. S. Karpus, 844 Parkwood Drive, Cleveland, Ohio
Managing Editor: K. S. Karpus,
Business Manager: K. S. Karpus

2. That the owners are:

Publisher: THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO, INC.
K. S. Karpus, 844 Parkwood Drive, Cleveland, Ohio
Lietuvos Kredito Bankas, Kaunas, Lithuania
V. S. Jokubynas, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there none, so state)

THERE ARE NONE.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, holding stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is:

THIS IS A WEEKLY PUBLICATION.

K. S. KARPUS, Business Manager.

Sworn and subscribed before me this 4th day of October, 1939.

My comm. expires Aug. 30, 1942.

P. MULIOLIS, Notary Public.

Sekat Aprašymus apie KARĄ?

Sekimas karo žinių — skaitymas laikraščių, žurnalų, knygų — uždeda naują našta ant gerai apsiskaičio asmens akių.

Tiek daug skaitymo tikrai atsiliepia į akių įtempimą — pažeidimą jų akių ir to pasekmėje gal ir pačios sveikatos — išskyrus jeigu jūs turit apsaugai Sight-Saving Šviesą.

DUOKIT SAVO KAMBARIUI NAUJĄ ŠVIESĄ

Galit buti užtikrinti atsakančia šviesa įtaisdami savo viešajame kambaryje moderniškas I. E. S. SIGHT-SAVING LEMPAS.

Sight-Saving Lempas, kaip grindinės taip ir stalinio modelio, duoda abi tiesioginę ir netiesioginę šviesą, tinkamą išplėstą be kenksmingo žerėjimo ir šėšelių.

Milijonai naudoja Sight-Saving Lempas skaitymui ir kitiems artimiems darbams. Jos yra populiariausios lempos rinkoj ir jos nekaštuoja nei kiek daugiau. Kainos prasideda nuo labai žemai. Pamatykite šitas puikias 1940 Sight-Saving Lempas krautuvėse DABAR.

The Electrical League

REGĖJIMAS NEIKAINUOJAMAS • ŠVIESA PIGI

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

VEPRIŲ PILIAKALNIO ISTORIJA

Gražaus ežero krante stovi Veprių miestelis (Ukmergės apskr.). Ant kalnelio grakšti mūro bažnyčia, kurios aukštas bokštas didingai šauna į padangę. Pakalnėje prie tvenkinio, tarp šimtamečių medžių guotos baltuoju buvusio dvaro rūmai, kuriuose dabar talpinasi žemės ūkio mokykla. Plačiuose dvaro laukuose glūdi naujakurių sodybos, o aplinkui iš visų pusių dunksno miškai.

Bet gražiausi reginiai yra rytų pusėje, anapus ežero. Čia kalnai, kalneliai banguoja kaip jūra; vietomis žaliais pušynais apaugę, vietomis iš balto leikancio smėlio vėjo supustyti. O tarp tų kalnelių ir kopų vingiuoja upė šventoji, lyg sidabru austą juosta. (Šį šventojų vėją ne ta ka išteka į Baltijos jūrą.—D. red.). Ant kalnelių ir Cedrono upelio pakrantėje stovi 14 mūrinių koplytelių — tai garsios Veprių kalvarijos, žinomos visoje pietryčių Aukštaitijoje. Per Sekmines čia suplaukia tukštančiai maldininkų, kurie su vėliavomis, altorėliais ir giesmėmis eina kalvarijų keliais. Šimtai ligonių geria Cedrono upelio vandenį, semia jį iš bonkas ir neša į namus įvairioms ligoms gydyti. Prie stebuklingo šaltinio daugelis plauna savo žaizdas.

PILIAKALNIS

Tarp miestelio ir dvaro, prie mažo upeliuko, niukso istorinis Veprių pilialkalnis, apipintas legendomis ir senų žmonių padavimais. Senos kronikos byloja kad Vytauto Didžiojo laikais ant to kalno buvo didžiuliai pastatai — Lietuvos kariuomenės ginklų sandėliai, o kalno papėdėje buvęs ginklų fabrikas — didelė kalvė, kurioje kelios dešimtys kalvių per dienas kalė ginklus. Vėliau tie ginklų sandėliai buvo perkelti į Vilnių, o apleisti pilialkalnio pastatai pamaži sugriuvo. Tik keletas kalvių dar ilgai kalė ginklus fabrike apleistose gyvenvietėse, jietis ir vilyčias giriniais žvėrimis medžioti.

Šiurpios legendos pasakoja apie vėlesnę Veprių pilialkalnio praeitį. Po Liublino unijos, šešiolikto šimtmečio pa-

baigoje, Veprių apilinkė atiteko kaž kokiam iš Lenkijos atvykusiam didikui. Jis įsakė nuvalyti nuo kalno ginklų sandėlių griuvėsius ir toje vietoje pastatė didelius, puošnius rūmus. Tas Veprių valdovas buvęs keistas ir nepaprastai žiaurus. Pats buvęs jau senas ir žilas, o žmoną turėjęs jaunutę ir labai gražią. Labai mėgdavęs medžioti ir puotauti. Jo rūmuose nuolat budavę pulkai svečių iš Vilniaus ir Tra-

Kartą jis įtaręs kad jo grūžolė žmona esanti jam neištikima, meilikaujanti su jaunu kito didiko sunum. Jis ilgai kankinęs žmoną, norėdamas išgauti prisipažinimą, bet ši gėnėsi esanti nekaltą. Išlėjęs senis liepęs apkalti žmoną rėžiais ir uždaryti rumų požemiuose. Paskui įsakęs savo tarnams gaudyti žiurkes ir leisti jas į tą požemį kuriam kalėjus jo nelaiminga žmona. Po kiek laiko rumų požemiuose privisę begalės žiurkių. Vieną rytą ponas radęs savo žmoną žiurkių suėstą. Tada tarnams liepęs paskandinti ją ežere su visomis grandinėmis.

DIEVO BAUSMĖ

Greitai žiauruolį ištikus Dievo bausmė. Jam nudžiūvusios abi rankos. Daug garsių gydytojų jie kvietę iš Vilniaus ir Krokuvos, tačiau nei vienas negalėjęs jam pagelbėti. Pagaliau atsiradęs koks tai burtininkas, kuris pataręs ponui per ištisus metus, žiemą ir vasarą, kasdien du kartu maudyti šventosios upėje, toje vietoje, kur pakrantėje augo šimtamečiai ąžuolai. Bet maudyklė tik tada pagelbėsiančios jei nei vienas žmogus nepamats po nuoگو. Bet kai ponas vykdamas į upę maudyti žiemą metu smalsus kaimiečiai neįkėsdavę nepažvelgę į tą vietą. Kartą pono tarnai ir sučiupę du vyrų žiurėjusius į besimaudantį poną. Piktas ir prietaringas ponas tuojau liepė smalsuolius užkasti gyvus į žemę Ekzekucija įvykus toje vietoje kur dabar stovi Slabado kaimas. Po to ponas daugiau nebesimaudęs, nes pagal burtininko nusakymą nesitikėjo išgyti.

Vėliau jis pasidaręs dar

žiauresnis. Dažnai apsirėngdavęs išvirkščiais kailiniais ir ant galvos užsivožęs kibirą vaikščiodavęs pagal ežerą, po dvarą. O tarnai stebėdavę ar kuris baudžiauninkas nesijuokia iš tokių pono parėdų. Jei tik kuris žmogelis poną pamatęs susijuokdavo, tokį tuojau nutverdavo ir uždarydavo į rumų požemius. Čia jam pono tarnai nešdavę skaniausius valgius ir gėrimus, bet padėdavę tokioje vietoje kad prie sienos prirakintas kalnys negalėtų tu skanėstų pasiėkti. Kalnys mirdavęs badu baisiose kančiose, o jų lavonus sugraždavo alkanos žiurkės.

Vieną naktį staiga sudrebėjęs visas kalnas ir rūmai sugriuvę, nusmėgę į žemę. Kartu žuvęs ir žiaurusis ponas ir visi rumuose gyvenę jo tarnai. Po to ant kalno ėmė smėliotis. Naktimis girdėjosi gausūs dejavimai, šauksmai, grandinių žvangėjimas, žiurkių čypimas. Tos žiurės dažnai užpuldavusios naktį pro kalną einančius žmones. Bet ilgainiui visos smėklos pranyko. Dabar kalno viršūnėje dar matyti kalkėtų akmenų ir didelių plytų skeveldros. Gal tai pono rumų griuvėsių liekanos.

Po to karalius Fridrikas Augustas II Veprius padovanojo bajorui Batenui, savo arkiščio prižiūrėtojų. Šis bajoras buvęs viengūnis, labai mėgdavęs puotas ir įvairius lošimus. Kartą susikvietęs būrį svečių visą naktį lošęs kauliukais ir pralošęs Veprius bajorui Krišpinui, kuris savo turtais seniau buvo kitams pralošęs, o pats vertėsi darydamas plėšimus Sapiehų dvaruose.

Krišpinas Veprių valdovą tą pačią dieną išvarė iš pralošto dvaro.

Vėliau Veprių dvaras ir visa apilinkė atiteko grafiui Broel Pliateriui. Šis humaniškas ir kulturingas magnatas gražiai sutvarkė ir pakėlė dvaro ūkį, pastatė gražius rūmus, įsteigė turtingą knygyną, pagerino valstiečių buklę. Tuo pavysdžiu sekė ir jo įpėdiniai. 1831 metų sukilimu Vepriuose buvo visos apygardos sukilėlių stabas, į kurį buvo atsilankęs Gen. Tado Kosciūškos adjutantas. Ant pilialkalnio, daugiausia simboliniu negu praktišku pobūdžiu, buvo pastatyta pašiurė ginklams sudėti. Garsi, herojiška grafaite Emilija Platerytė į Veprius buvo atsiuntus jos suorganizuotą sukilėlių būrį iš 300 vyrų. Tačiau tiems čia nebuvo kas veikti, nes Vepriuose Rusų nebuvo. Du kartų Vepriškiai puolė Ukmergę, bet Rusų buvo atmušę. Pagaliau sukilimas buvo numalšintas, sukilėliai išsklaidyti. Vepriai ir vėl liko tik paprastas miestelis.

(Sėkm.) J. Sakalas.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ C. Pakeltis Pharmacy

1117 East 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)
Užlaiko visokias naminas ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsienėsio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

ROSEDALE PAPER CO.
6702 Superior Ave.
Vyniojamas Popieris,
Popieriniai Krepišiai,
Rišami Siulai reikalingi
krautuvėms, ir tt.
SAM PONGONIS, Sav.
Henderson 1919

Hitleris Siulo Taiką

Nugalėjęs Lenkiją, Hitleris siulo Prancūzijai ir Anglijai baigti karą ir pradėti taikos tarybas. Jokia valstybė moderniais laikais nebuvo susiduręs su kokių keblu apsisprendimu kaip dabar susiduria Prancūzija ir Anglija.

Jeigu jos sutartų taikytis ir baigti karą, jos prisipažintų to pusgalvio žmogaus nugalėtos ir apgautos. Jeigu gi tęs karą, tas reikšia mirtį daugybei nekaltų žmonių ir nežinia kokia išeitis gali iš to būti.

Karą tęsiant, gali Prancūzija ir Anglija būti sugriautos, visos Europos ekonominė padėtis būtų suardyta daugybei metų.

Ar užsileist Hitleriui ir Stalinui ir pripažinti juos Europos valdovais, o pačioms atsidurti antroje vietoje? Kada jiems bus palikta viršenybė, ko galima laukti iš jų trumpoje ateityje? Juk Hitleris gali stailgą užsimanyti užvaldyti Prancūziją, ir sutriuškinti Angliją.

Todel, šiandien Britų ir Prancūzų kabinetams — vyriausybės — atsakyti taip arba ne yra labai, labai rimta atsakomybė ir reikalauja didelio galvavimo ir numatymo ateities.

LENKIJOS

Lenkija guli parbloškta — visa Varšava yra vieni griuvėsiai. Viduryje miesto vargu yra išlikęs syeikas namas.

Lenkai pripažino pasidavimą ir Varšavos gynimo pralaimėjimą Rugsėjo 29 d.

Varšava laikėsi, per 19 dienų prieš baisius Vokiečių kanuolių ir orlaivių bombardavimus. Likusi Lenkijos dalis jau buvo prieš rankose, ir valdžios galvos ir karo vadovybė buvo apleidusios šalį, bet miestas vis nepasidavė iki tęsėjo maistas ir amunicija.

Prieš Lenkijos sudraskymą dar ir Vokiečiai ir Rusai kalbėjo, apie įsteigimą Lenkijos mažos šalies, susidedančios tik iš pačių Lenkų, bet kai suvažiavo Sovietų ir Nazių vadai į tarybas, jie rado tinkamesniu Lenkiją visai panaikinti ir pasidalinti.

Stalinas ir Hitleris pasidalino Lenkiją, tačiau kokia iš to išeitis bus tuo tarpu neaišku. Stalino atkaklumas sudarė Hitleriui painiavą, nors išsyk ir buvo pagalba naziams nugalėti Lenkiją.

Kaip toli Stalino "pagalba" eis reikalinga pamatyti. Rusai dabar susidūrę su Vokiečiais. Kaip toli gali Hitleris pasitikėti draugui Stalinui?

Vokiečiai dabar turi laikyti šimtus tukstančių savo kareivių Lenkijoje ir Slovakijoje apsisaugojimui nuo komunistų žygiavimo tolyn į vakarus.

Komunistai veikia ir Vokietijoje ir Sovietų komunistai labai norėtų praplėsti savo idėjas atvirai Vokietijoje.

Kuomet Vokietijos komunistai, budami taip arti su Rusijos komunistais, tam tikru Maskvoje paruoštu planu pasivadintų Sovietų armiją sau į pagalbą ir susijungtų su Rusais, Hitleriui išeitų labai blogai.

DEL VILNIAUS

Iš Romos praneša jog Italijos vyriausybė buvo informuojama apie Vokiečių ir Rusų sutartį ir vieni kitiems gelbėjimą.

Kaslink Vilniaus grąžinimo Lietuvai, sakoma kad to reikalauja Vokietijos užsienio reikalų ministras von Ribbentrop iš Sovietų, įrodinėdamas

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—idėkit į laišką \$2 ir "Dirva" lankys ins ištisa metu.

Maži Mokesčiai Tėra kai Esi Sveikas, bet Išgelbsti nuo Sunkios Naštos Atsitikime Ligos

KAI GYDYTOJAS PASAKO: LIGONINĖ

Daugumai mūsų staigus atsiradimas ligoninės kaštų sudaro didelę sunkenybę. Reikia pakraptyti savo kišenius giliai, arba eiti į skolas. Vidutiniam asmeniui trunka gana ilgai sudėti pinigų apmokėjimui už 21 dieną gulėjimo ligoninėje — tačiau šio plano kuri patikia THE MUTUAL HOSPITALIZATION ASSOCIATION apmokėjimas už ligonę buna gataval parapištas, kuomet tik ištinka nelaimė šios organizacijos narij, priklausanti grupij tvarka.

SIRGIMAS

Kas keturios sekundes kiekvieną dieną į ligoninę patenka po pacienų per visas 7,220 ligoninių šioje šalyje ir su tuo prasideda ligoninės

kaštų augimas. Vienas asmuo iš kiekvienų 16 šios šalies gyventojų atsiduria ligoninėje metų bėgiu. Rytų, 21,000 žmonių atsiguls ligoninėje, o per visą sekantį metų tu žmonių susidarys apie 7,700,000. Šios bauginančios statistikos parodo svarbumą ir reikala apsirūpinti kokia nors apsauga prieš šį rimtą ekonominį sunkumą.

KELI CENTAI

Tik už kelis centus į dieną—kiek kaštuoja keletas cigarečių ar kiti kokie mažniekiai — jūs galite apsirūpinti save šia reikalinga apsauga. Sulyg šio plano gali prisidėti individualiai taipgi ir darbininkai grupėmis. Visos šeimos (tėvai ir motina ir vaikai nuo 1 iki 17 metų) gali patapti nariais ir gauti pilną nauda numazinta kaina. Palago ligonės taip pat gauna pašalpą kuomet prie šio plano išbuna vyrai ir žmona per metus laiko. Vaikai nuo 1 metų iki suaugusio amžiaus 65 metų priimami visi.

POPULIARIŠKAS PLANAS

Šis savitarpinis susiėelpimo planas įgavo didelį populiariskumą. Nėkurie pasakė gana rimtai kad "Amerika išmoko apsirūpinti savo ateitimi įvesdama grupinę akciją". Joki kita akcija to labiau neparodo kaip Mutual Hospitalization.

The Mutual Hospitalization Association yra Ohio Apraudos Korporacija, įsteigta sulyg Ohio Valstijos įstatymų ir veikia sulyg griežtos priežiūros State Division of Insurance. Kadangi tai yra savitarpinė organizacija, po apmokėjimo

kaštų augimas. Vienas asmuo iš kiekvienų 16 šios šalies gyventojų atsiduria ligoninėje metų bėgiu. Rytų, 21,000 žmonių atsiguls ligoninėje, o per visą sekantį metų tu žmonių susidarys apie 7,700,000. Šios bauginančios statistikos parodo svarbumą ir reikala apsirūpinti kokia nors apsauga prieš šį rimtą ekonominį sunkumą.

MOKA VISUR

Šios organizacijos veikimas apima taip plačiai kad paveizdan yra faktas jog vieno jos nario ligoninės kaštų apmokėjimui čekis nesenai buvo pasiųstas į Kiniją. Nepersemai taipgi vanašus užmokestis už gydymą buvo pasiųstas į ligoninę Vokietijoje. Tas parodo jog apsauga priklausant šioje organizacijoje yra užtikrinta ir veikia visose pasaulio dalyse. Nėra reikalo šiai organizacijai daryti sutarties su ligonine. Mes garantuojam atlyginimą Ligoninė kaštu.

LIETUVIS ATSTOVAS

The Mutual Hospitalization Association veikia Clevelande, antrą 720 Williamson Bldg., kaip apacioje telpantis skelbimas parodo. Šiai organizacijai dirba vienas Lietuvis atstovas, Joseph Stagnūnas, kuris Lietuviams išaiškins plačiau šio plano veikimą ir naudingumą. Patirsit kad už kelis centus į dieną jūs užsitikinsit sau trijų savaičių kainą gydymą ligoninėje.

Kurie norit informacijų apie šio plano veikimą, kokie mokesčiai ir kiek atveinimo gaunama, kreipkitės į The Mutual Hospitalization Association, pasiųsdami ju skelbime telpanti kupona su pilnu savo antrašu. Jus atklans Joseph Stagnūnas ir jūs pačių kalba išaiškins viską.

Jūsų Ligoninės Bila

Užmokėta

Per mus

Per Mus ... BENT LIGONINĖJE VISOSE
PASAULIO DALYSE

Tiktai 90c

I MĖNESI—Dabar

Apsaugos jus nuo ateities Ligoninės Bilų laike ligos arba suėdimo. Amžius nuo 1 iki 60.

Maksimum Apsauga už Minimum Kaštus dal Grupių ir Pavienių

The Mutual Hospitalization Ass'n

720 Williamson Bldg. Cleveland Main 0620

Apraudos Kompanija su Leidimu ir Priežiūra
Ohio Valstijos Įstatymų

GERA BENT KURIOJE LIGONINĖJE VISAME PASAULYJE

Šį Kuponą Pilną Paaikškinimą Gausit Pasiųsdami	Vardas..... St. ir No..... CP.....
---	--

"DIRVA"
1.00

(už pusę metų)

Už naujas prenumeratas savo arba kitiems užrašant, mokant pilną metinę prenumeratą \$2, no senovei duodame \$2 vertės knygų dovanų. Kalbinkit savo draugus užsiprenumeruoti "Dirvą".

"DIRVA"

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALNAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Savininkas Vedėjas

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.
Kambariai pašarvėjimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1762

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apraudos-insurance reikaluose.
Perla ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL
BAKERY

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.
Telefonas Washington 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Pyragus Vestuvėms, Baliams ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Pristatom tiesiog į namus ir parsiduodu jūsų maisto krautuvėse

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, End. 4486—Atdara vakarais

Visi Dalyvaukit Vilniaus Paminėjime

KALBĖS KUN. D. K. ŠIRVAITIS, P. J. ŽURIS*
IR BUS GRAŽUS PROGRAMAS

Šymet Vilniaus užgrobiną minėsim kitaip negu per eilę metų iki šiolei, nes Vilnius atsidūrė kitose rankose — mūsų amžiną sostinę pagrobė Sovietų kariuomenės.

Minėjimas atsisbus šį sekmadienį, SPALIŲ-OCT. 8 d., LAETUVIŲ SALEJE.

Smagu pažymėti kad šį kartą turėsime svečių kalbėtoją net iš Lietuvos, KUN. DR. KAZIŠIRVAITIS, kuris šią vasarą viešį Clevelande ir kaipo kalbėtojas ir patriotas pagavo Clevelandiečių Lietuvių širdis.

Kun. Dr. Širvaitis yra naujosios gentkartės Lietuvos dvasiškis, studijuojantis aukštus sociologijos ir ekonomijos mokslus Belgijoje.

Šalia jo kalbės kitas, žymus tautininkas kalbėtojas, chemikas Pijus J. Žuris.

Prie kalbų dar paruošta dailus dainų programos, kurį išpildys jaunuolių mokyklos mokiniai, po vadovystės ponios Birutos Žurienės, Eiles sakys Birutė Macyskaitė, pianu skambins jaunuolė Mary Jo Benderytė.

Solo dainuos šie žinomi Clevelandiečiai: V. Zamblauskas, Sofia Kučinskaitė, Bronė Rasiulytė ir Julius Krasnickas.

Programo vedėjas Dr. S. T. Tamošaitis.

Prie regimo darbuojasi VVS. Clevelando skyrius ir Tautinės Tarybos skyrius.

Po programo bus šokiai.

"Susiartinimo Balius"

Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas — biznierių organizacija, rengia smagu "Susiartinimo su Visuomene" balių. Biznierių duoda balius svečiams visokių gerų daiktų dovanų, ir įžanga į balių bus visai maža, tik 15 centų.

Šis smagus balius rengiamas Spalių-OCT. 22 d. Tikiečių prašykite pas savo biznierių.

A. M. PRASKEVIČIUS su šeima lankėsi "automobilių mieste" Detroite pas gimines. Su jais kartu važiuojo p. Zubinienė.

DAUGIAU AUKŲ

Adv. P. J. Keršis praneša kad jis surinko ir įteikė Lietuvos Konsulatui Chicagoje gražią sumą pinigų Lietuvos Paviljonui New Yorko Parodoje paremti — apie \$50.

Pereitą savaitę per Dirvą pasiūsta tam pačiam tikslui \$53, taigi Clevelandiečiai bus prisidėję prie Lietuvos Paviljono paremiui gana gerai.

Ponas Keršis lankėsi Chicagoje su reikalais.

RUDENIUI ATĖJUS

Slapias oras ir lavai ant kelių sudaro didelį pavojų motoristams. Pakankamai sunku yra sulaikyti mašiną saugiai kuomet kelias yra šlapias, dar sunkiau kuomet kelias padengtas šlapiais lapais. Kas meta paslydimai buna priežastimi rimtų nelaimių. Bukit atsargūs ir sumažinkit savo važinėjimo greitį.

Bureau of Public Relations Cleveland Police Dept.

ISSIDUODA KAMBARIS Lietuviškoj šeimoj, vienam ar porai vyrų, gražiai įrengtas su visais patogumais. Kreipkitės tuoj. (40)

986 E. 79th St.

KAMBARIS ISSIDUODA vienam ar porai vyrų. Kreipkitės antraš, viršuje: (42)

1431 E. 59th Street.

KAMBARIS ISSIDUODA pilnai įrengtas, žemai. Kreipkitės antraš: (42)

6910 Lawnview ave.

ABU REPUBLIKONAI LAIMĖJO NOMINACIJAS

Clevelando miesto mayoro nominacijos antradienį sudarė labai nepaprastą padėtį: abu daugiausia balsų gavę kandidatai yra Republikonai. Tai gi Lapkričio mėnesio rinkimuose balsavimai bus už Republikoną ir už Republikoną. Demokratai neturėjo nei vieno savo gana stipraus kandidato kuris būtų laimėjęs nominaciją, todėl ir rinkimuose neturės jokio ypatingo intereso, išskyrus jei bent dės pastangas išstumti dabartinį mayorą iš vieto.

Nominacijų daviniai tokie: Burton, Republikonas (dabartinis) gavo 99,851 O'Donnell, Rep. 46,517 Dixon, Dem. 35,375 Damm, Dem. 9,347 Land, komunistė 3,229 Burton gavo net 53,334 balsus daugiau negu artimiausias kitas kandidatas. Jo gautų balsų skaičius viršija visų kitų keturių kandidatų balsus.

Iš Naujos Parapijos

PRANESIMAS

L. R. K. Moterų Labdarybės Draugijai rengias prie didelių iškilnių — prie 10 metų jubiliejinio banketo, kurį rengia kartu su parapija. Kadangi suorganizavus naują parapiją ir gavus pirmą kunigą, tuojau buvo p. Vaičiūnienės sumanymu suorganizuota ši Moterų Labdarybės Draugija, kuri vėliau apsisivainikavo L. R. K. Moterų Labdarybės vardu ir per 10 metų daug yra pasidarys parapijos naudai, todėl sykiu su parapija nori iškilmingai minėti savo 10 metų darbuotę. Rengiama jubiliejinis banketas, kuris įvyks parapijos salėje paskutinę metų dieną, Gruodžio 31, naujų metų išvakarėje. Komisija.

GANSONAS, KOMARAS IMSIS LIETUVIŲ SALEJE

EKSTRA! EKSTRA!

Jack Ganson

Teko patirti kad Jack Ganson, žymus Amerikoje imitikas ir geras Lietuviškų reikalų mėnėjas, kuris prisidėjo žymia auka Lietuviai Darželio skolių mokėjimui, dabar pasisulė padaryti gerą darbą Clevelando Lietuvių salei. Žinodamas kad sale turi dar nemažą mirtigę, imitikas Gansonas sutiko padaryti Lietuviai salei imtynių vakarą. Tai jau senai buvęs dalykas Lietuviai salei.

Gansonas prikabinio ir Juozą Komarą, kuris Clevelande gyvena, ir Komaras sutiko pasidaruoti šiam geram tikslui.

Jie sako imsis su tokiais vyrais kokius tik jiems duos vietiniai imtynių promotoriai.

Tai bus nepaprasta dovana Lietuviai salei, ir geistina kad visi salės šerinkai kurie nori kad būtų mokama dividendai, ir visi kurie prijaucia išlaikymą šio Lietuviai centro taip kaip prijaucia tie mūsų stipruoliai, rengtisi dalyvauti imtynėse, kurių diena tuoj bus paskelbta.

Tėmykit Dirvos kitą numerį, bus plačiau apie tai.

LEISKIT SAVO VALKUS MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Dėka nekurių veikėjų ir S. L. A. 14-tos kuopos pastangoms, Lietuviška mokykla čia augusiems Lietuviai vaikams pradėjo savo antrą sezoną Rugšėjo 23 d., nuo 2 val. po pietų, Goodrich House, 1420 E. 31st Street.

Mokyklos atidaryme dalyvavo p. Tamošaitienė, kuri mokys Lietuviai kalbos tuos kurie jau šiek-tiek sukalba Lietuviai ir yra aukštesnėse klasėse. Juozas W. Bendleris, narys Cleveland Board of Education, mokys pradinių Lietuviai kalbos pagrindų. Ponia Biruta Žurienė vadovaus dainų ir meno sritį.

Mokslas tęsis nuo 2 val. po pietų iki 3:30 val. kalbos dalykuose, o nuo 3:30 iki 4 val. bus dainų ir scenos meno pamokos.

Pirmoms pamokoms atsilankė virš 20 mergaičių ir berniukų. Darbas tęsiasi tolyn, ačiū mokytojams kurie tarnauja savo tautos labui be jokio atlyginimo.

Dabar žodis Clevelando Lietuviams ir mūsų jaunuomenei.

Tėvai, dažnai iš jūsų pusės girdėt rugojimas kad vaikai nemoka mūsų kalbos, kad neturi noro jos suprasti, kad nėra galimybės Lietuviai kalbą išgirsti. Štai proga. Siūskit savo vaikus į šią mokyklą, o jums nekaštuos nei centas, bet bukit nori tiek geri kad nors savo namuose kalbėkit savo kalbą ir tiems jaunuoliams da padėkit įkvėpti Lietuviai kalbą išgirsti.

Jaunuoliai, supraskite tėvų kalbą dėl jos gražumo, senovinės tarmės, kultūrinės turybos ir protiško išsilavinimo. Bent vienas "Motiejus iš pupų" moka vieną kalbą, bet žinojimas dviejų arba daugiau kalbų įrodo jau žmogaus gilesnį išsivystymą ir kultūrinį palinkimą. Jeigu mokotės Vokišką, Prancūzišką ar Itališką kalbas tai kodėl nemokytis savos, kuri yra daug senesnė, gramatiškai tobulesnė ir pagrįdinė.

Lietuvių kalba jums padės labiau suprasti kitas kalbas ir palavins jusų augantį protą.

Ateikit, užsiregistruokite ir įžengkite pirmyn kultūros taku. P. J. Žuris.

Kun. Dr. K. Širvačio Išleistuvių Banketas

Sekmadienį, Spalių 1 d., naujos parapijos salėje buvo surengta išleistuvių vakarienė Clevelande viešėjusiam svečiui iš Lietuvos, Kun. Dr. K. Širvačiui. Banketą rengė jo tėta ir dėdė p. Ciėnai, kuriuos aplankyti jis svarbiausia ir atvyko. Su svečiu susipažinti ir išdalies atsisveikinti susirinko arti pora simtų Clevelando Lietuviai. Dalyvavo keli kunigai, šiaip inteligenti ir visuomenės.

Baigiant valgyti, kalbas pasakė Kun. Sadauskas iš Donora, Pa., P. P. Muliolis, Kun. Bartis, P. Šukys, F. Baranauskas, naujos parapijos veikėjas, K. S. Karpis, Kun. Angelaitis, dabartinis naujos parapijos klebonas, ir pagaliau pats garbės svečias.

Pertraukoje, Adelaide Miliauskaitė padainavo tris parinktas dainas, pati sau akompanuodama.

Kun. Širvačiui buvo suteikta keletas dovanų, įteikta gėlių buketas, ir prižiūsta keli telegramai su linkėjimais, daugiausia iš Chicago.

Kun. Širvaitis pasakė tikrai įdomią, patriotišingą ir pamokančią kalbą. Nors kalba buvo ilga, bet dalyviai atidžiai jos klausėsi, norėdami kad ir daugiau kalbėtų.

Kada apleis Clevelandą svečias tikrai nežino, nes Europinis karas Belgijos pašonėje, kur jis turėjo grįžti mokslą tęsti, jo planus sutramdė.

Programo vedėju buvo p. Česnulis. Po visko, publika dar gražiai pasižoko. Rep.

PHONE: ENdicott 4486

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARPIS

(Continued)

Our touring thru Lithuania however was not without pathos, for now and then as this big bus lumbered along the rough roads raising clouds of dust, a peasant with his womenfolk in a small horse and wagon, would suddenly appear in the road. As would be expected on a lonely road that is infrequently used by busses, the horse of the poor peasant would rear and become excited at the sight of this unusual monster that is quivering and rumbling as it rolls along. Many times did we see the poor horse struggle and rear upsetting the cart into the ditch, spilling the scared women and contents of the wagon. Our hearts would ache at this; we were so sorry for them and we wanted to stop to help them get the wagon back on the road, but as we slowly rode on and looked thru the rear window we could see the peasant lifting the cart which appeared to be light enough to handle, and on the assurance of our chauffeur that no damage was really done we turned away with a sigh of relief. At times our driver tried to be careful by stopping the engine and letting the horse go by safely. Many times we could see a wagon stop far ahead of us, the woman jump out and hurriedly throw her apron over the horse's head and hold on to him for dear life until we passed by. At these moments we all kept very still and hardly breathed in suspense.

Our kind "king" was ever thoughtful of our comfort, and often as we were passing a spot where a thick woods stood on either side of the road he would tell the chauffeur to stop, then he would turn to us with a broad regal smile and say, "Ladies to the right, gentlemen to the left" and no other word of explanation was necessary. We just got out went for a walk, and picked wild flowers.

This thoughtfulness and consideration of our kind professor endeared him to us, for indeed we were feasted and dined everywhere we went but alas, it is not the custom in this country for the hosts to suggest such a thing as "washing your hands", or telling you where you could go for a moment of privacy. This of course is very important to travelers.

For the first time I began to realize that mid-summer in Lithuania is really a hot time. By mid-afternoon our bedded bus became quite unbearably hot, the sun seemed unmerciful, and the dust of the road made it worse. But this little "kingdom" was not doomed to suffer for soon as we spied the sparkling waters of two lakes that lay on each side of the road, the bus stopped, and we were allowed 15 minutes to cool off with a dip. This time the men went on one side and the women a little further off on the other, for we were not going to waste time and bother with suits. Ah! how delightful was that refreshing swim, the water was clear as crystal, the lake no bigger than a good sized pond, and around the edges thousands of gorgeous pure white waterlilies just begging to be picked. This was Aiseta Lake, in Utiena apskritis.

There are so many lakes around this section they are just taken for granted and perhaps some of them are not even named. With a fresh supply of lilies in our hair, and around our necks we gathered at the bus and continued our journey, refreshed so that our voices rang clearer and with more volume.

The countryside peaceful and very quiet; everytime we passed a kaimas, with the straw roofs almost touching the ground, whether it was

well-kept and neat, or neglected and cluttered with junk in the yard the inevitable flower garden with tall poppies, sunflowers, and rutas was there. Never did we pass a house that did not have a fenced in flower garden. Often we saw barefooted youngsters stop in their play to look at the bus roll by, in wide-eyed wonder.

We had seen many wayside crosses, but now we found one that was quite unusual, so the bus stopped for we wanted to take some pictures. The cross was erected in a little square with a fence around it. Around the base was a garden of flowers. The cross was tall and imposing, of very delicate, intricate carving and to add to the beauty, it was painted a deep blue and white. The little fence all around it was pure white. This was in the town of Linkėnai, Utėnos Apsk., right on the border of the demark line that is occupied by Poland. In fact the gate across the border was right in front of our bus, and we could not go further. The shelter house for the guards of the border was on one side of the road, beside the gate. The road branched off here and led off in another direction. There were Polish and Lithuanian guards on duty and we talked to the Lithuanian guards and took their pictures; we watched wagons loaded down with mountains of fresh hay, as they came to the gate which was raised to let them pass, for it seemed the farmer's land was separated by the demark line and the border gate. As we turned to go to our bus we started to sing "I Vilnių, i Vilnių", just to tease the Poles on guard.

By this time the sun was sinking and evening was not far off. Soon we arrived at Kirdeikiai, nestled among numberless lakes that reflected the long shadows of the pine woods close to the edge of the lake. Kirdeikiai was our stopover for the night. The pastor Rev. Breiva and three other young priests, his assistants, received us most cordially. Supper was being prepared for us, so while we waited we were invited for a boatribe on the lake before the sun set. There were several good-sized row boats into which we scrambled, and glided slowly out over the shimmering waters. The sun was a big red disc just skimming the tops of the trees, and the sky was taking on various mellow colors to close a brilliant day. It was all so beautiful, so restful as we watched the other boats far off gliding between the shadows. We could hear their voices blending in sweet Lithuanian songs, which we could not resist joining. By the time we returned to the edge from where we departed the sun had set and twilight descended.

We went back to the pastor's house where we had our supper, and after a short chat and a few songs it was time for tired children like us to go to bed.

This night I had a most unusual experience. For the first time in my life I slept in a big barn just bulging with sweet smelling hay. I had always wanted to sleep on hay for I had heard so much about it, but everywhere we went we were always given them most comfortable beds available, but now at last my wish is fulfilled.

The girls were given the barn close to the house, and the boys were taken to another barn further away. Some of the girls got blankets and pillows from the housekeeper, and we went to the barn to make our beds. The doors were opened and there was a beam across to keep the hay from falling

LITHUANIAN SCHOOL

For those desiring to learn and understand the Lithuanian language the 14th branch of S.L.A. and a group of active Lithuanians have organized a class. Its second season opened on the 23rd of Sept. at 2:00 P.M. at Goodrich Settlement Hall, 1420 East 31st Street.

The classes meet on every Saturday at specified time and continue to 4:00 P.M.

Mrs. Tamošaitis (Thomas) teaches advanced Lithuanian, while Mr. Joseph Bendler instructs the beginners. Mrs. P. J. Žuris teaches folklore and Lithuanian music.

The younger generation should avail themselves of this opportunity to master one of the oldest spoken languages of today. The Lithuanian language is the closest to the ancient Sanskrit (the mother of all

European languages) of any spoken languages of today. Its value has been fully recognized and appreciated by such eminent philologists as Reclus, Van Ranke and others.

The beauty of the Lithuanian language, its gramatical perfection and breath of inflection will give you a deep cultural background and a firm foundation for further study of comparative languages.

As a mental training, which is so essential for youth it can hardly be surpassed.

Take advantage of this chance and master more than one language.

Come Saturday, register and also bring your friends. This instruction, thanks to the idealistic teachers and sponsors, is free to all.

P. J. Žuris

WEDDING NOTES

On September 30th two of our local young Lithuanians were joined in holy wedlock. The ceremony took place in St. John's Cathedral at 10:00 A.M. The young couple are Miss Anne Puzis and Mr. Al Gedgaudas. The young lady is the charming beauty parlor operator who works in the Ritz Beauty Shop in the Old Arcade while the young man is the dashing bartender at Homan's Cafe at E. 79 St. and Superior Ave.

The brother of the groom was the best man and the sister of the bride was maid of honor. Their names are Vyto and Eve. The other couple making up the bridal party were Stanley Patrick and Jean Benes. The wedding breakfast took place at the home of the bride at 1337 E. 85th St.

The reception was held at the lower hall of the Slovenian National Home at E. 65th and St. Clair Ave. at 8:00 P.M. where a great number of folks attended. The bride's and groom's parents were present as were the immediate relatives.

Amongst the guests were to be found several of the Variety Club members such as Pete Baltrus, Al Wallace and Henry Mitchell. The groom incidentally is a member of this well known club.

We wish this young couple the best of luck in their new venture.

W. L.

BOWLING BITS
ABUOT THE LITTS

Bowling got under way with a big bang Sunday at the Coventry Bowling Alleys where eight Lithuanian teams started off their league play. Al Samolis, manager of the league started play at 1:30 sharp and wishes that they start at this hour every Sunday.

We witnessed Norbutas' team take three games from Guzauskas team and Stan Halaburdas' team taking 2 out of 3 from Tony Svet's team. On yes, and Samolis' team took 2 out of 3 from A. Vinsauskas' boys. High score was taken by Yukman of Svets gang with 216. Bet he felt happy with that case of beer for taking individual high honors.

Three top teams now are — Norbutas' with a perfect 1000, Stan Halaburdas' and Samolis' tied with 2 wins and one loss. All you folks who have nothing special on this or any following Sunday, come on down and watch the fun at the Coventry alleys. B. Vis.

Formal Cleaners Inc.

Vyriškų
Moteriškų
RUBŲ
Taisyimas
Valymas

GREITAS
PATARNAVIMAS

Paimam visą darbą
iš jūsų namų ir
pristatom gatavą atgal.

Telefonuokit
HEnderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav.
1194 East 79th Street

Fall Cleaning
SPECIALSLADIES' and MEN'S \$3.50
COATS RELINED

COATS

Ladies' or Men's

DRESSES

Silk or Wool, Plain

SUITS

Ladies' or Men's

SWEATERS

SKIRTS

HATS

74^c36^cChecker Dry
Cleaners

Call

PO. 9799

13726 EAGLESMERE AVE.

J. M. Kazlauskas, sav. Paima iš namų ir pristato.

Rams-Bears Football Game

Amid a blare of an 80 piece Ram band and another 15-piece swing band, Cleveland will get its first look at its Ram footballers. This Sunday, Oct. 8th Coach Earl (Dutch) Clark's Rams will face the burly Bears of Chicago in the Lakefront Stadium.

The opening kickoff comes at 2 P. M.

Dantų Laboratorija

Dental Plates

On CREDIT

We are not allowed to advertise prices, but you will be pleased when you come here.

Bridges, Fillings, Teeth Cleaned on easy terms.

TEETH EXTRACTED

Novocain

Gas

Don't

Suffer

Don't Enlarge Your Health With Infected Teeth!

DR. SILVER

7042 Superior Ave.

Dentist

HEnderson 3157